

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Deležniki „Kmetijskega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta št. 5, sprejema naročnine, inzerate in reklamacije. — Za inzerate se plačuje od enostopne petivrtve za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inzerati se sprejemajo do srede tujnj. — Neuprte reklamacije so poštnine proste.

Osem shodov.

Med ljudstvo! To je bil vedno vsklik vseh zaras ljudskih politikov. Pri naši S. K. Z. in S. K. S. Z. pa to ni samo vsklik, ampak tudi dejstvo. Obedve organizaciji sta iz ljudstva za ljudstvo, in zato so tudi voditelji obeh organizacij vedno med ljudstvom. Celo najbolj nasprotni nam listi priznavajo vsaj v tem oziru našo veliko delavnost in požrtvornost. Voditelji pa tudi vedo, da se žrtvujejo za dobro stvar, in v takem slučaju se vsak ljudski prijatelj rad žrtvuje. Zadnje nedeljo sta naši organizaciji priredili po Spodnjem Štajerskem osem zborovanj. Častno število! Posebni nas veseli, da sta se tudi naša deželna poslanca Roškar in Jankovič pred zborovanjem deželnega zbora oglasila med ljudstvom, kar smo pri drugih deželnih poslancih pogrešali in kar jim štejemo v greh.

Shod v Jarenini.

V nedeljo dne 15. septembra po večernicah si videl v gostilniških prostorih g. Orniga zbrane čvrste može in fante vse jareninske dekanije. Željno so pričakovali g. državnega in deželnega poslanca kmeta Ivana Roškarija, o katerem so že vsi slišali, kako se poteguje za kmečki stan. Ko se je pojavila v sobi mogočna in prijazna postava predsednika Kmečke zveze g. Roškarija, tedaj se je zaiskrilo vsakogar oko v ljubezni in navdušenju za moža, ki ga mora ljubiti vsakdo, kdor ga je le enkrat videl.

Ko se nekoliko poleže hrupno pozdravljanje g. poslanca, se začne zborovanje. Predsednik shoda g. poslanec Roškar predlaga za podpredsednika jareninskega kmeta Roškarija. Še enkrat glasno pozdravljen začne g. poslanec Roškar poročati o zadnjem zasedanju državnega zbora in o predlogih, ki jih je stavil v državnem zboru Slovenski klub. Nato še poroča o deželnem zboru, kjer so žalibog razmere še precej nejasne: v deželnem zboru so zahtevali naši poslanci kmetijsko šolo, regulacijo Pesnice in da naj se predrugeči sedanja lovstva postava. Do solz so bili mnogokrat med govorom ganjeni poslušalci, ko je g. poslanec opisoval beko našega kmečkega ljudstva, ki jo je v obilni meri videl na lastne oči.

Po poročilu g. poslanca predlaga g. podpredsednik resolucijo, kjer se enoglasno izreka gospodu

državnemu in deželnemu poslancu Roškariju popolno zaupanje.

Odbornik Kmečke zveze Franc Žebot iz Št. Ilja govori na to o namenu Kmečke zveze, ki je za naše kraje potrebna že zategadelj, da se obvarujemo pogubnega vpliva meščanstva na kmečke ljudi. Naši kmetje zgubijo pri tem klečeplazenju pred nemškimi škrici svojo stanovsko samozavest in ponos. Med drugim omenja tudi žalostno dejstvo, da v mariborskem okrajnem zastopu ni nobenega Slovenca. Po zborovanju, ki se zaključi okoli ¼6. ure, so se začeli sprejemati novi udje Slovenske kmečke zveze.

Končno naj še omenimo, da je bil to shod agrarcev in ne klerikalcev. Gospodje, ki vedno trobijo, kako strankarstvo se goji na shodih Kmečke zveze, naj pridejo enkrat poslušati na shod g. Roškarija, pa bodo sodili in govorili drugače — seveda, če so poštenji in resnicoljubni.

Shod v Framu.

Shod Slovenske kmečke zveze v Kopivniku pri Framu se je sijajno obnesel. Priredil ga je poslanec Pišek. Gospod poslanec! Ali ste že imeli tak shod v svojem volilnem okraju? Sigurno ne! Ste imeli kdaj pred seboj toliko množico poslušalcev? Gotovo ne! So vas kje tako slovesno sprejeli, kakor pri nas? Seveda ne! Lepaki so bili pribiti od državne ceste skozi Fram do Kopivnika in vabili vaše volilce. Godba je svirala, možnarji so gromeli vam v pozdrav že predvečer, zlasti pa ob vašem prihodu. Raz visokih dreves in mičnih hiš krasnega Kopivnika so vam naproti plapolale slovenske trobojnice; hiša Jozlova, kjer ste zborovali, je bila ovita v zelenjem in venci; in oder, raz katerega ste govorili, ali ni bil ves v cvetju, zelenju, venci in zastavicah? Kje se vam je tak oder pripravljal?

Ja, zato ste pa tudi lahko govorili tako gladko, pa tako navdušeno in odločno. Pozdravil, zahvalil vas je vrli župan občine Loke, ker v njegovih občini ste zborovali; obdajalo vas je še pet drugih županov. Videli ste svoje kmečke prijatelje iz Spod. Polskave; Gornja Polskava z vrlim županom Korenom in mnogimi vrlimi kmeti vas je pozdravljala in poslušala. Rančane s svojim velikim županom Lešnikom ste videli skoro vse. Vaši bližnji rojaki Slivničani so vas obdajali od vseh strani. občudovali ste

ogromno množico naših kremenitih Pohorcev. In tam pod orehom ste videli gručo možev — vse črno — kdo so bili? Vrli Morčani so se zbrali okrog svojega zaslužnega župana M. Korena, ste ga videli tega orjaka, tega korenjaka ne samo po telesu, temveč tudi po duhu in srcu? In kdo vas je še poslušal? Veliko število vaših nasprotnikov! Kako da so prišli? Povabili ste jih!

Pa to so vam bili trezni in resni nasprotniki, med njimi nekateri imenitni gospodje, ki so prišli na shod z najboljšim namenom. To vam niso bili taki nasprotniki, kakor ste jih videli na shodu pri Sv. Juriju ob južni železnici, to niso bili brezvestni kričaci, ki ljudstvo motijo in zapeljujejo. Pozvali jih ste, naj vam povedo, kaj imajo zoper vas in nikdo se ni oglasil, ker nikdo nima nič zoper vas, razven kak nesrečni zaslepljenec. In zato ste se s svojimi nasprotniki menili kakor s prijatelji!

Ali ste imeli v svojem volilnem okraju takšen shod? In kaj mislite, koliko nas je bilo? Bo 500 preveč rečeno?

G. poslanec! Zahvaljujemo se za vaš trud, za vašo skrb, za vaš vsestransko podučljiv, nad pol drugo uro trajajoči govor. Naš shod naj vas še bolj navduši za delo za svoje trpeče sobrate-kmete in izpolnite nam prošnje, ki smo vam jih predlagali: 1. zastran kmetijske šole; 2. zastran tletne ljudske šole in jensenske počitnice; 3. dveletna vojaška služba; 4. starostno zavarovanje; 5. vlak iz Maribora ob 3. uri popoldne itd.

Še enkrat, hvala vam, gospod poslanec! Hvala pa tudi očetu Jozlmu, vrlemu možu, ki je največ pripomogel, da je bil shod tako mnogobrojno obiskan. Po shodu je bila vesela zabava, katero so pomnoževali cerkveni pevci iz Framu. Kmečka zveza si je pridobila s tem shodom veliko prijateljev.

Shod na Ponkvi.

Minolo nedeljo je priredila S. K. Z. shod na Ponkvi, na katerem je poročal državni poslanec dr. Korbšec. Zgago delat je prišlo tudi nekaj liberalne inteligence, med katerimi sta bila najbolj glasna dr. Zabukošek in pa učitelj šentjurski Kveder. Ko so dobili na svoje neumestne in nespametne medklice krepke odgovore od poslanca in kmetov samih, so se še-le poizgubili, oziroma utihnili. Kmetje so se zgražali nad tako oliko inteligence, posebno nad od-

Podlistek.

Kako so se slovenski kmetje upirali grajščakom.

(Predaval Marko Kranjc pri Sv. Juriju ob Ščavnici.)

(Dalje.)

Ker pa so imeli desetinarji daleč na okoli pobirati, je ležalo snopje po 14 dni ali še več na njivi in če je močil dež, se je zrnje izcimilo, pa ni bilo kaj za mlin.

Če pa se je grajščak skavsals kakim sosedom grajščakom, ali komurkoli, je bil slovenski kmet tisti, ki se je moral hoditi pretepat za grajščaka in postavljati zanj svojo kožo v nevarnost.

To so bile kmetove dolžnosti do grajščaka. Pa prišlo je še nekaj drugega. Ravno ko se je kmetom godilo najhuje, pa jo primahajo k nam še širokohlačni Turki. Če bi bili grajščaki za kaj, bi morali braniti kmeta pred divjimi roparji.

Pa ti gospodje so znali kazati korajžo le proti kmetu, ki se ni mogel braniti, ko pa so prilomastili k nam Turki in ropali po deželi, pa so jo popihali grajščaki in trdne gradove, kamor Turki niso mogli tako lahko.

Pa so rekli kmetje: Zakaj pa bi dajali gospodi desetino, če se v sili niti ne zmeni za nas? Sami se branimo proti Turkom, sami delamo in se vbijamo po njivah, pa bomo tudi sami povžili, kar si pride-lamo!

Začelo je vreti med kmeti zmirom bolj; najprej so godrnjali in mrmrali le bolj potihoma, pozneje pa so se začeli pritoževati na glas, ustavljali so se raboti, odrekli so svojim grajščakom davek in pa desetino.

Slovenski kmet se je začel vzdigati zoper grajščaka!

Najprej se je uprlo združenih le po par vasi, ki so imele istega grajščaka za gospodarja: pa lahko si mislimo, da jih je grajščak brez skrbi spravil zopet do pokorščine; saj je imel na gradu dosti hlapcev in so mu tudi sosedje grajščaki kaj radi prišli na pomoč, če se je šlo zoper kmeta.

Ko so kmetje videli, da je par vasi proti grajščakom toliko, kakor nič, so se začeli družiti v večje skupine in upirati proti grajščakom kar po celi okraj.

Prvi so se začeli zbirati v večje število slovenski kmetje na Koroškem in napravili prvi punt, prvo kmečko zvezo, ki se je razširila kakor blisk po vsej koroški deželi.

Zbrali so se na določenem mestu močje iz najraznejših krajev, oboroženi z vilami, kosami, srpi, sploh s čimer se je dalo udariti.

Zasadili so na tistem mestu v zemljo dva droga in privezali počez golo sabljo; potem so korakali mož za možem pod sabljo, položili nanjo prste in prisegli zvestobo punku.

Zdaj pa hajdi nad grajščine! Vriskali so kmetje veselja, da jim je došel čas rešitve in maščevanja, grajščaki, bogataši in sodniki pa so bežali pred njimi, ki so še jih pred kratkim tako pestili in mučili. Kmetje pa so izvolili iz svoje srede sodnike in postavili za vsak okraj glavarje.

Pa nesreča, pravijo, da nikoli ne počiva. Že v začetku sem omenil, da so ravno ob času, ko se je godilo slovenskim kmetom najhuje in so se skušali otresti grajščinskega gospodstva, da so ravno v tem času kaj pogosto pridivljali Turki v naše kraje. Nesreča je hotela, da so jo mahnili ravno zdaj proti Koroškem.

Ko kmetje zvejo, da se bližajo Turki, pa pravijo: Tudi dobro! Saj smo zbrani! Sami pobijemo

Turke, da potem lahko rečemo, da smo mi kmetje rešili deželo pred Turki, ne pa gospoda!

In res! 3000 mož se zbere, da pričakajo Turke; pa dan pred prihodom sovražnikovim jih večina zbeži; ostane jih le petina, okoli 600, ki jih Turki brez težave posekajo in polovijo, le čisto malo jih je ušlo.

Tako je bil uničen prvi punt slovenskih kmetovalcev!

Zdaj šele, ko so Turki pobili toliko kmetov in jih razgnali na vse vetrove, zdaj šele so dobili grajščaki korajžo; kakor tigri so začeli divjati nad obupanimi kmeti, lovili jih, zapirali jih v globoke podzemeljske ječe, mučili in obsojali na smrt kakor največje hudodelnike.

Turki pa so zahajali čim pogosteje v naše kraje. Kaj bo, kaj bo, če bo šlo tako naprej, je vzdihoval cesar. Vojakov zoper Turka je trebalo, pa denarja nikjer.

Ni kazalo drugače, kakor da razpiše nov davek, turški davek so mu rekli, na grajščake; grajščaki pa, dobrega srca, kakor se že bili, vdarijo kar s trojno silo na podložne kmete, ki so morali naložiti na svoje rame zopet eno breme več.

Tako je šlo naprej; davek za davkom, rabota za raboto, krivica za krivico. Grajščaki se niso nikdar naveličali stiskati kmeta in izrabljati njegove moči in premoženje.

Posebno je bil med kmeti znan in razkričan kot najkrutejši trinog grof v mestu Kočevju na Kranjskem.

To je bil nasilnež in divjak prve vrste. Zahteval je davkov mnogo več nego bi smel, zapiral je kmete in jih mučil na smrt za vsako najmanjšo reč, jemal jim živino in jih podil na Ogrsko, če so se drznili pritožiti se zoper njega pri višji sodnji.

gojiteljem mladine Kvedrom. G. poslanec je razložil v dolgem in poljudnem govoru dosedanje delovanje naših poslancev v korist kmeta. Njegove besede so kmetje splošno odobraval in ko je predsednik shoda, vrli kmet Jakob Vrečko, se zahvalil poslancu in mu izrekel zaupanje, so navzoči navdušeno pritrdjevali z živiošklici.

Po shodu so se pristopali kmetje z različnimi željami do g. poslanca in ga prosili pomoči. Iz Št. Jurija so prišli tamburaši, ki so po shodu udarjali **ubrano in lepo na svoje tamburice**. Shod je krasno uspel, čeravno so hoteli delati liberalci zgago, pa so se le pošteno osmešili in pokazali svojo nevednost.

Shod pri Sv. Križutik Slatine.

Ni bil velikanski ta shod, a zanimiv. Gospod podpredsednik Franc Mlakar odpravi shod in pokliče za podpredsednika shodu g. Janeza Roškarja in za zapisnikarje Tomaža Prah in Jož. Perkovič ter za reditelje Mat. Pelko in Franca Bevcar.

Najprej govori g. Mlakar o programu Slovenske kmečke zveze prav iskreno in poljudno. Bog ga živi! so mu na koncu navdušeno klicali zborovalci. Nato povzame besedo g. župnik Fr. Gomilšek, ki v jasnih besedah obžigosa delovanje nesrečne Narodne stranke ter kaže, kako se morajo udje Kmečke zveze politično in gospodarstveno izobraževati. Hvala lepa za toliko koristnih nauk!

Zdaj je bil izvoljen odbor zaupnikov Slovenske kmečke zveze za Sv. Križ. Izvoljeni so gg. za občino: Okolica Slatina: Janez Smole, Miha Terčič, Miha Plemenitaš in nadžupnik Fr. Korošec; za Sv. Mohor: Martin Debelak; za Plat: Jožef Fišer; za Sv. Katarino: Simon Koštrun; Rajnkovec: Janez Roškar; Nimno: Jakob Čonč; Sv. Trojica: Franc Bevcar; Brestovec: Tomaž Prah; Tokačevo: Mat. Košak; Spodnje Sečovo: Franc Cvetko; zdravilišče Slatina: Jožef Perkovič.

Slednjič so bile sprejete resolucije enoglasno, rogoviljenje dveh študentov in treh neodvisnih nihče ni upošteval. V prvi resoluciji se izreče popolno zaupanje državnim poslancem Kmečke zveze, zlasti g. dr. Anton Korošcu, v drugi nezaupnica dr. Ploju, ki naj svoj mandat takoj odloži, v tretji se zahteva pravična nagodba z Ogrsko, v četrti, naj ostanejo meje za tujo živino zaprte, in v peti ustanovitev slovenske kmetijske šole v Št. Juriju ob juž. žel.

Z navdušenimi klici: Živela Kmečka zveza, se je shod zaključil. Nas je veliko in nas bo še mnogo več! V to pomozi Bog, da bo celi Sv. Križ, razun par neodvisnih, v taboru naše Slovenske kmečke zveze!

Shod v Loki.

Shod Slovenske kmečke zveze, ki se je vršil ob prav obilni udeležbi dne 15. t. m., se je prav dobro obnesel. Govor o delovanju g. državnega poslanca dr. Benkoviča je napravil najboljši utis na poslušalce. Seveda ni manjkalo tudi nekaj socialdemokratov, ki so kritizirali vsako besedo govora. Njihovega besedičenja pa ni nihče poslušal.

Shod na Gorici.

Shod je bil zelo dobro obiskan iz Gorice in sosednih občin. Vršil se je pri g. Habincu, ki je okusno priredil uto za zborovanje ter okolico okrasil z narodnimi in drugimi zastavami. Vsled slabega vremena se državni poslanec dr. Benkovič, ki je imel predpoldan shod v Loki, ni mogel udeležiti, prišel pa

je deželni poslanec dr. Jankovič, da je poročal o deželnem zboru in njegovih nalogah. Omenjal je spremembo volilnega reda, slab gospodarski položaj plezele vsled krivde nemške večine in razvijal narodni program. Med velikanskim navdušenjem občinstva je povdarjal v imenu S. K. Z., da nismo ne nasprotniki šole ne učiteljstva sploh, še manj nasprotniki napredka in narodne izobrazbe ter protestiral proti tozadevnemu natočevanju nasprotnikov. Ogorčenje je vzbudilo njegovo poročilo, da se je učiteljstvo brežiškega okrajnega glavarstva na učiteljski konferenci izreklo proti nerazdeljenemu pouku, tej najnujnejši in najbolj zaželeni zahtevi našega kmečkega prebivalstva. G. poslancu se je izreklo nemejeno zaupanje.

Govorili so nadalješe gg. župnik Šoba, Martin Les iz Zdol in Jožef Pleterski, ki so izrekli poslancu nekatere svoje želje, osobito za pomnožitev števil potovalnih učiteljev na polju živinoreje. S shodom se še je bolj utrdilo zaupanje do S. K. Z. in njenih poslancev.

Shod v Mozirju.

V Mozirji v cerkveni hiši se je zbralo lepo število okoliških posestnikov in kmetov; tudi precej tujcev se zanima za novo izobraževalno društvo. Ko je pozdravil sklicatelj g. Cesar navzoče, je govoril prof. dr. Verstovšek iz Maribora v jedrnatem ter stvarnem in poudarjenem govoru nad eno uro o **splošnem napredku, političnem razvoju, boju za obstanek**, kar zahteva višjo izobrazbo vsakega posameznika. To izobrazbo lahko dosežemo v šolah. Govornik povdarja zlasti važnost strokovnih šol. Ker nam Slovencem ne dajo primernih šol, moramo sami skrbeti, da izobražujemo nižje sloje ljudstva. V ta namen snuje Krščansko-socialna zveza izobraževalna društva, da se pomaga kmečkemu ljudstvu vsaj nekoliko z nadaljevanjem ljudskošolskega pouka. Zlasti so splošno odobraval izvajanja, damorajo braniti ta društva zastavo krščanstva in trobojnico prave narodnosti. Splošno zanimanje je bilo opaziti, ko je dr. Verstovšek razpravljaj pomen in korist čitanja koristnih knjig, strokovnih listov in časopisov. Vpletel je marsičesa iz vsakdanjega življenja, kar je vzbudilo mnogo veselja in odobravanja. Navodila novemu odboru so bila resna in temeljita; če odbor deluje in doseže le nekoliko teh raznih točk, katere je navedel govornik, bode spolnovalo društvo svoje dolžnosti.

Ko je končal govornik, ni bilo navdušenja ne konca ne kraja; najbolj pač potrjuje to navdušenje za mlado društvo dejstvo, da je pristopilo takoj čez 60 članov k društvu, ki so obljubili, da bodo zvesti družteniki.

Gospod Krische Franc je razložil nad vse natančno pravila in navduševal navzoče za velevažno društvo.

Ko so pevci pod vodstvom Ivana Kača zapeli več pesmi, ki so vsem ugajale, so se ljudje po **trurnem zborovanju počasi razšli**. Največja hvala gre za ustanovitev tega velevažnega društva g. župniku, ki je dal lepe cerkvene prostore v ta namen in g. kaplanu, ki je z vstrajnostjo delal, da se je uresničila ta srečna misel.

Shod v Zavodnjem.

V Zavodnjem se je v nedeljo dne 15. septembra ustanovilo kmetijsko izobraževalno društvo. Kako potrebno je bilo, pokazale so zadnje državnozbornske

volitve, dokazujejo pa to tudi razni neljubi pojavi, ki pričajo o tem, kako umestna bi bila po takih krajih osobito pri mladini višja in boljša izobrazba, temeljujoča na edino pravih in životvornih krščanskih in narodnih idealih.

Ustanovni shod se je vršil ob obilni udeležbi ukaželjnega kmečkega ljudstva. Po pozdravnih besedah g. župnika Rožmana, ki ima največje zasluge, da se je osnovalo to društvo, in kojega skrbi tudi društvo priporočeno, je spregovoril podpredsednik S. K. S. Z. za Štajersko g. dr. Hohnjec. Poljudno je razložil bistvo in namen novega društva, in hkrati začrtal smer, v kateri naj deluje, da bo našemu ljudstvu res v prid, smer katoliško-narodno in kmečko-gospodarsko.

Društveni mešani zbor je na to pod spretnim vodstvom župnikovim prav lepo zapel nekaj narodnih pesmi. K društvu je že ob njegovi ustanovitvi pristopilo veliko članov, mnogo jih pa še bo sledilo. Društveniki so si izvolili odbor, ki se je tako-le konstituiral: predsednik kmet Jernej Napotnik, podpredsednik šolski vodja Ivan Smolnikar, tajnik župnik Janez Rožman, blagajnik mladenič Ludvik Potočnik, njegov namestnik mladenič Andrej Knez, tajnikov namestnik mladenič Martin Koželjnik, knjižničar organizist Ivan Srebotnik.

Mlademu društvu želimo, naj kmalu obrodi cvet in sad.

Deželni zbor štajerski.

Dne 16. septembra se je sešel štajerski deželni zbor, da nadaljuje spomladi zapričeto delovanje. Med številnimi predlogi je tudi prošnja za razdelitev občine Cirkovce. Predloženi proračun za l. 1908 izkazuje: Skupne potrebščine 29,255.664 K, za te manjka blizu 13 milijonov kron pokritja. Poslanec dr. Jurtela poroča, naj bi se smela svota 26.925 K iz občinskega premoženja v Teharjih porabiti za zidanje cerkve istotam. Socialdem. Resel se je temu upiral, a je bilo sprejeto. Poslanec Wastian je interpeliral zaradi msta v Mariboru. Poslanec dr. Jurtela je zahteval podpore vsled toče prizadetim kmetom ptujskega in rogaškega okraja.

Dne 17. septembra. Socialdemokrat Resel je za to, da pride pred proračunom predlog zaradi spremembe volilne pravice na vrsto. Večina to odbije. Dr. Ploj poroča o poselskem vprašanju. Deželni zbor še hoče vprašanja študirati in med tem se tudi večina nagrad ne bo razdeljevala! Poslanec Hagenhofer brani nagradovanje poslov. Dr. Hrašovec predlaga uzorni deželni vinograd v Grižah.

Politični ogled.

— **Jugoslovanski minister** je stara želja Jugoslovancov. Žal le, da so to vprašanje zadnji čas spravili možje v razpravo, kateri si hočejo pridobiti s tem, da se imenujejo kot ministrski kandidati, pošteno politično ime nazaj, katero so izgubili med ljudstvom in pa v višjih krogih. Ako bi jim bilo za stvar in ne samo za osebno reklamo, ne vrgli bi tega važnega vprašanja med lačne časnikarje v dobi kislih kumar. Višji krogi so bili na počitnicah in se nihče od njih v tej dobi ni zanimal za to vprašanje, nemški politični krogi pa so se vsled časn-

Drugi veliki punt slovenskih kmetov je končal zopet nesrečno.

Zdaj je razposlal cesar svoje ljudi po deželi, ki naj bi kmete izpraševali in zapisovali njih pritožbe; pravično je hotel razsoditi prepir med grajščakom in kmetom.

Pa grajščaki, ki so videli, da bi jim prineslo to velikansko škodo, so se z vsemi silami uprli temu poskusu cesarjevemu. Naložili so kmetom še novih davkov, kakor so rekli, za večno kazen za njih upor in zahtevali, da uporniki popravijo škodo, ki so jim bili v zadnjem uporu napravili.

Kmetje zdaj niso imeli nič več upanja, da bi z lepa dosegli svoje pravice, ampak mislili so zopet samo le na nov upor.

Ni še minilo 60 let po drugem uporu, ko se zopet vzdignejo kmetje proti grajščakom pred kakimi 330 leti.

To pa je prišlo tako: Na Hrvaškem blizu Štajerskega stoji grad Podsosed ali Susjed. Tu je gospodoval tisti čas strašno neusmiljen grajščak; pisal se je za Tachy-ja.

Da vidite, kako je delal ta grajščak s podložnimi kmeti, naj navedem par primerov: Če je imel sam staro kluse, silil je podložnika, da mu ga je moral kupiti za drag denar; če je imel sprijeno vino, ga je razdelil med kmete, ki so mu ga morali drago plačati; celo v družinsko življenje je posegal in mnogokrat odpeljal kmetu ženo ali hčer.

Tožili so tega živinjskega grajščaka pri cesarju, pa kaj, ko si ga cesar ni upal prijeti, ker mu je bil dobra pomoč proti Turkom.

Ko pri cesarju niso dosegli ničesar, so se začeli kmetje skrivoma shajati in se posvetovati, kako bi zopet združeno ljudstvo planilo nad grajščake.

(Dalej prihodnjic.)

Ko kmetje s prošnjami niso dosegli ničesar in ko je začelo to nečloveče še-le bolj divjati nad njimi, je bila njih potrpežljivost pri kraju.

Zdaj niso več prosili, da se jim podeli stara pravica ali stara pravda, kakor so rekli takrat, t. j. da bi plačevali samo one davke, ki so bile nekdaj v navadi), ampak zahtevali so jo, in ko je ta žival v človeški podobi dal umoriti nekaj najboljših kmetov, so ga napadli in umorili, mesto Kočevje pa so zažgali.

Kakor blisk se je raznesla novica o puntu kočevskih kmetov po vsem Slovenskem, Kranjskem, Štajerskem in Koroškem.

Kmete, ki je v njih kipelo že dolgo, ki so že na tihem pripravljali upor in samo čakali, da kdo začne, je napolnil napad kočevskih kmetov z veseljem in upanjem, da je zdaj za kmeta konec trpljenja, da postane zdaj sam svoj gospod.

Le vkup, le vkup, uboga gmajna! so klicali drug drugemu. Dajte nam staro pravdo! so zahtevali od grajščakov.

Vse pripravljane in ves upor je vodil neki kmet na Kranjskem, blizu Štajerskega doma, po imenu Matjaž Klander. Vsi kmetje so ga imeli za svetega moža, pravili so, da govori sveti Duh z njim.

Imeli so tako zaupanje vanj, da so rekli: Če Matjaž Klander ne reši kmeta iz gospodskih krempļev, potem se lahko obrišemo!

Romal je ta mož od vasi do vasi, od hiše do hiše, in pripravljaj ljudi na upor. Prirejal je skrivne shode, kjer so se posvetovali, kako bi se najlože borili in razširili punt. Povsod so kovali orožje, napravljali križe ter na droge pritrdjevali svete podobe in Matjaž Klander jih je blagoslovljal. Na te podobe so prisegali svojo zvestobo, te podobese jim bile prapori v sveti vojski za pravico.

Tako je bilo kmalu vse pripravljeno; zveza je štela nad 20.000 mož in segala skoro do Gradca. Pa še so hoteli storiti kmetje zadnje.

Pritožili so se pri samem cesarju: vedeli so, da nič ne dosežejo, a storili so to, da jim ne bi rekli, da se samo puntajo in sovražijo gospodo iz dna duše. Cesar jih je opominjal, naj ostanejo mirni in jim je obljubil, da že zapove grajščakom, da jih pustijo pri stari pravdi.

Pa cesarjeva beseda ni izdala nič, grajščaki se niso hoteli ukloniti cesarjevi zapovedi, ampak pritiskali kmete še huje, jih zmerjali kot upornike in pretili z novimi davki in novo raboto.

Zdaj so kmetje videli, da ni druge poti do pravice, nego punt. V boj za staro pravdo! Ta klic je donel med kmeti, rog je pel po vaseh, pok pušek je odmeval po dolu.

Oboroženi s puškami, sabljami, kosami, sekirami, krampi, srpi, cepci so naskočili gradove, jih mnogo razdžali in morili gospodo in celo njih otroke, osvajali so si orožje, živino in žito v gradovih in popivali vino po grajskih kletih.

Tri mesece so hodile kmečke čete od grada do grada in jih upepeljevale, tri mesece je trepetal grajščak pred svojim hlapcem!

Ko so grajščaki spoznali, da kmetje ne nehajo prej, dokler ni razdžan zadnji grad, so se tudi oni dvignili; imenovali so za svojega poveljnika nekega Jurija Herbersteina, strahovitega sovražnika kmetov, ki si je po svoji grozovitosti pridobil priimek morileca kmetov.

S pomočjo cesarskih vojakov je Herberstein kmalu potolkel kmečke čete na štirih krajih; brez usmiljenja so sekali nesrečnim kmetom glave, jih obešali na kole in mandrali s konjskimi kopiti. In mnogo ujetnikov so obesili v Gradcu, veliko število pa jih je zbežalo onstran meje na Italijansko, med njimi tudi kmečki glavar Matjaž Klander.

larskih razprav organizirali, in to je edini uspeh samoljubnih razprav. Stvari so torej škodovali v namenu, da bi sebi koristili. Da taki moške niso za voditelja jugoslovanske politike, je samoumevno. Posebno pa še ne, ako imajo povrh tudi to napako, da celi klubi zaradi njihove politične nepoštenosti ne morejo ž njimi obdejavati.

— **Napad na carjevo ladijo.** Ko je carjeva jahta (ladija) plula v pristanišče Helsingfors, je nankrat trčila ob neko podmorsko skalo. Car, carica, prestolonaslednik in ostali otroci so bili na krovu pri obedu, ko je zadela ladija na skalo in se nekoliko vzdignila. Skala je povzročila 42 čevljev dolgo razpoko. Sunek je bil tako močan, da so mornarji padli na tla in so se razbile vse dragocene posode na omizju. Člani carjeve rodbine so bili prepadeni, in otroci so jokali. Podali so se na jahto „Alexandra.“ „Standarda“ ne bo več mogoče dvigniti. Kotli so se iz svojega mesta premaknili, tako silen je bil sunek. Govori se, da se je na jahto izvršil dobro pripravljen napad, ki se je pa v zadnjem hipu ponesrečil. Več mornarjev in kapitana jahte so zaprli.

— **Moč Judov v raznih državah.** Na Francoskem je primeroma malo Judov, a vendar imajo državo v oblasti. Francoska je razdeljena v 87 prefektur, med temi je 49 Judov prefektov in podprefektov. Prefekt pomenja toliko kot pri nas na Štajerskem cesarski namestnik v Gradcu. V državnem svetovalstvu je 19 Judov, 10 jih je pri kasacijskem sodišču, 10 svetovalcev pri pariškem sodišču. V poljedelskem ministrstvu je 11 uradnikov Jutlov, pri poštini direkciji 21, v ministrstvu za javna dela 30, v finančnem ministrstvu 27, v naučnem ministrstvu celo 35. Med 102 bankami v Parizu je večina judovska. Tudi največji časopisi so v oblasti Judov. Na Laškem imajo Judje večino vseh bank in veliko moč v finančnem ministrstvu. Tudi poslancev je razmeroma veliko Judov. Na Ogrskem imajo Judje tretji del vseh zemljišč. Na dunajskem vseučilišču je med 6800 dijakov 2500 Judov. V naši vojski je okrog 2600 judovskih oficirjev. Banke so pa itak večinoma vse v judovski oblasti. Kakor je iz tega razvidno, imajo krščanski socialci celo prav, da se bore zoper premoč Judov. In ker se bore zoper Jude, se morajo boriti tudi zoper liberalce. Liberalci so namreč prijatelji Judov in ti so Judom do oblasti pomagali.

Mala politična naznanila.

Dne 11. septembra: Danes je sprejel naš cesar v avdijenci japonskega admirala Ijuin. — V Ameriki se vedno bolj širi sovraštvo proti Japoncem. Američani so na ulici napadli Japonce v mestu Vancouver.

Dne 12. septembra: Saški princ Avgust je nevarno zbolel. — V Sopronju so počeli stavkati premogarji. Zahtevajo zvišanje plače.

Dne 13. septembra: Istrski deželni zbor je sklican za dne 19. t. m. — Častnikom namerava vlada zvišati plačo in sicer poročnikom, nadporočnikom in stotnikom. — V Pragi je bil velik šod za splošno in enako volilno pravico za dež. zbor.

Dne 14. septembra: Saški princ Avgust je včeraj umrl. — V Ištu sta se pogovarjala naš cesar in angleški kralj zaradi samostojnosti kneževine Bolgarije (sedaj je pod turško nadvlado) in nje proglavitve za kraljevino.

Dne 15. septembra: V Ling-Sang v Kini so prepodili vojaški upornike. — V Oleni v Ameriki se je vnel zrakoplov gospodične Mysos v višini 1000 čevljev. Mysos je padla na tla ter obležala takoj mrtva. — V Ausse na Zg. staj. se je danes vršilo ogroženo (kmečko) zborovanje nemških kmetov iz alpskih dežel.

Dne 16. septembra: Danes je začel koroški dež. zbor svoje jesensko zasedanje. — Na Kitajskem še širi upor.

Nemiri v Maroku.

Casablanca, 12. septembra. General Drude je 10. t. m. zvečer vojakom pri večernem raportu naznanil, da drugi dan v jutro odkoraka proti vojnemu taboru Maročanov v Taddertu. Prva kolona je odšla zjutraj dne 11. t. m., in je poklala maročanske prednje straže, ki niso Francozov zapazile. Druga kolona, z generalom na čelu je odšla ob 7. in se s prvo združila. Stela je šest stotij, dve poljski in eno pogojsko baterijo, dve mitraljezi in vse arabsko konjenstvo. Ko so prišli pred Taddert, so s topovi porušili tabor Maročanov. Streljali so celo dopoldne. Francoska pehota je proti Maročanom prodirala z bajonetom. Maročani so zbežali. Križarka „Gloire“ je tabor obstreljevala od morske strani. Na francoski strani je en vojak mrtev, šest pa ranjenih. Španski vojaški trdijo, da je padlo 4000 Maročanov.

Zadnje vesti poročajo, da se hočejo rodovi podvreči generalu Drude in da se vrše pogajanja. Rod Sama se je že podvrigel. Vsled tega vlada mir.

Razne novice.

* **Duhovniške vesti.** Katehetom v Mariboru je imenovan vikar č. g. Ivan Markošek. Prestavljeni so sledeči č. g.: Janez E. Kociper iz Ljutomerja kot vikar v Maribor. Anton Tkay iz St. Janža na Dr. p. v Ljutomer; Jožef Korošak iz Rajhenburga v Sveti Ptuji pri Ormožu; Martin Agrež od Sv. Marka niže Ptuja k Sv. Janžu na Dr. p.; Alojz Gričnik iz Črešnjevca pri Slov. Bistrici k Sv. Marku niže Ptuja; Golob Mihael iz Ljubnega k Sv. Križu pri Ljutomeru in Anton Postružnik, duh. v začas. pokoju

na Prihovo. — Na novo so nastavljeni č. g. novomaški: Rajmund Bratanič k Sv. Petru v Gornji Radgoni; Vladimir Cepuder v Rajhenburg; Mihael Grošelj v Loko pri Zidanem mostu; Martin Kramberger k Sv. Andražu v Slov. gor.; Janez Schiller na Ljubno; Martin Tomažič v Črešnjevca pri Slov. Bistrici.

* **Umrl je 14. septembra v Gradcu č. gospod Franc Klepač,** upokojeni župnik od Sv. Ožbalta na Hrvaškem, posvečen 20. julija 1883. Služboval je kot kaplan pri Sv. Emi blizu Šmarja, v St. Ilju v Slov. gor., v Kozjem, na Bizeljskem in kot provizor in župnik v Razborju pri Slovenjgradu in St. Ožbaltu ob Dravi, kjer je stopil v pokoj leta 1903. R. i. p.!

* **Proti molitvi.** Celjska „Domovina“ ponavlja svojo zlobno opazko, da se na celjski dekliški šoli „preveč in pretirano molí“ ter se jezi, zakaj smo v to zadevo zapletli tudi nekatere denarne zavode. Ej, starka „Domovina“, kako slabe možgane že imaš! Ali ne veš, da so v konzorciju za „Domovino“ denarni zavodi, kakor ptujska posojilnica z načelnikom dr. Jurtelo, mariborska z načelnikom dr. Rosino itd? Ti lastniki so odgovorni za pisavo „Domovine.“ So odgovorni so, da „Domovina“ ne priznava naše vere kot prave, soodgovorni, da s tako materinsko skrbjo odbija napade na praški šod svobodomisleecev, anarhistov, revolucionarjev, soodgovorni tudi za branitev Svobodne šole itd. Poglejmo si vendar odkrito v obraz, ne slepomiskajmo se!

* **Gg. dr. Jurtela, dr. Rosina itd., pozor!** Celjska „Domovina“ v št. 107 zares s čudno vnemo brani šod svobodomisleecev v Pragi pred napadi katoliških listov. Zato bo dobro, da si ogledamo pravila svobodomiselnega društva v Rimu, ki so vzorna za vsa druga svobodomiselná društva. Posojilnice, ki vzdržujejo „Domovino“, in njih načelniki kakor dr. Jurtela, dr. Rosina itd. bodo potem vedeli, pri čem da so z „Domovino.“ Pravila se glase: 1. Društvo ima namen, da ljudsko vest osvobodi vseh predsodkov s tem, da bo preganjalo versko misel, naj se pojavi kakorkoli. 2. Kdor hoče biti sprejet v društvo, poda svojo prošnjo na posebni tiskovini. Ta prošnja mora obsegati izjavo, da hoče prosilec živeti in umreti v kultu svobodne misli, in mora biti potrjena od dveh članov, ki sta v društvu pravilno vpisana, kot porokov. 3. Kdor je sprejet v društvo, poda izjavo, v kateri hkrati pooblasti kakega društvenega člana, da bo navzoč ob poslednjih trenutkih njegovega življenja, in zlasti še tedaj, ko bo že izgubil zavest — in da ta zabrani s pomočjo drugih tovarišev in z vsako silo tudi proti članom lastne rodbine, da bi bila ta njegova volja izpremenjena. 4. Društveniki se zavezujejo, da bodo živeli in umrli izven vsake cerkve ali dogmatične vere in da se bodo po tem ravnali pri vseh uradnih dejanjih, ki se tičejo rojstva, življenja ali smrti svojih otrok. 5. Društvo se zavezuje, da je navzoče pri članih skozi vso njihovo bolezen in skrb za to, da se izvrši izjava, podana za slučaj smrti. Pri volitvah so dolžni društveniki voliti kandidate najskerajnejših struj. — Taka je svobodomiselnost v dejanju. Oni pravijo, da so proti predsodkom, a vsa njihova svobodna misel temelji na predsodku, da ni Boga, in da se je človek sam po sebi razvil iz živali. Ta bedasti predsodek, ki jim ga vtepa v glavo novodobni napol-učenjaki, je najgrja in najsravnostnejša babjevnost, kar jih je bilo še na svetu.

* **Slovenski socialdemokratje** so imeli zborovanje strokovnih in izobraževalnih društev za Kranjsko. Glede organizacije na Spodjem Štajerskem se je sklenilo, naj se kranjska komisija pogodi s štajersko deželno komisijo. Vsi sovražniki krščanske izobrazbe so na delu.

* **Dr. Benkovič — dr. Janko Serbec.** Dne 25. avgusta t. l. se je vršil šod S. K. Z. v St. Juriju na juž. žel., na katerem je državni poslanec dr. Benkovič med drugim dokazoval zvezo Narodne stranke s socialdemokrati in štajercijanci za časa volitev. Tega shoda se je udeležil tudi g. dr. Janko Serbec, zdravnik v Celju, ki je cel čas govornika motil z medklie in je v gori navedenem trenutku zaklical: Saj se je tudi on (dr. Benkovič) trikrat dol (ali gor) peljal! S tem je menil reči, da je tudi dr. Benkovič trikrat beračil za glasove socialdemokratov, oziroma štajercijancev. O tem se je namreč že med volitvami in, pozneje pisalo v „Narodnem Listu“ in „Domovini“, zlasti o zvezi s hrastniškimi Nemci, o pohodih dr. Benkoviča v Hrastnik, četudi on še do danes ni bil v Hrastniku. Na ta medklie je dr. Benkovič zaklical dr. Serbecu, da je nesramni lažnjivec, dokler svoje trditve ne dokaže. Seveda dr. Benkovič teh besed pri shodu ni hotel preklicati. G. dr. Serbec je zahteval na to po svojih pričah zadoščenje za to žalitev. Dr. Benkovič pa je po svojih zastopnikih gg. dr. Ludv. Filipiču in prof. Fonu izjavil, da obžaluje žalitev v „Slovenskem Gospodarju“ in „Narodnem Listu“, ako dr. Serbec istotam izjavi, da s svojim medkliecem g. dr. Benkoviču ni hotel očitati nepoštenosti v političnem delovanju, kakor je on (dr. Benkovič) medklie razumel. Toda zastopniki dr. Serbeca so odklonili to poravnavo, češ, da g. dr. Serbec ničesar ne preklie in da njegove besede ne vsebujejo nič razžaljevega; zahteval je tudi, da naj dr. Benkovič svojo žalitev pred farno cerkvijo da preklicati. Dr. Benkovič je tako poravnavo odklonil. Nato je zastopnik g. dr. Janko Serbeca, dr. Benjamin Ipavc, s pismom od 3. t. m. pozval dr. Benkoviča, naj da brezpogojno zadoščenje, sicer naj novo imenovani zastopniki določijo kraj, čas in orožje, — dr. Serbec

je pozval dr. Benkoviča na dvoboj!!! Dr. Benkovič je nato odgovoril, da je edini način poravnave že ponudil in da seveda izključuje dvoboj. Dne 13. t. m. zvečer je bil dr. Benkovič v odlični družbi v hotelu „Grič“ na Catežu, ko nenadoma vstopi g. dr. Serbec, držeč roko v desnem žepu. Dr. Benkovič je takoj uvidel položaj, stopil za stol in vprašal g. dr. Serbeca, kaj namerava, kaj ima v desnem žepu. Dr. Serbec pozove dr. Benkoviča, naj preklie žalitev. V istem hipu dvigne dr. Benkovič stol, da bi se branil, dr. Serbec udari čez stol z nekim orožjem — menda bičem, dr. Benkovič priskoči in skuša orožje izvit; pri tem dobi dr. Serbec par udarcev s pestjo v obraz, na kar se odstrani. Vložena je zoper dr. Serbeca kazenska ovadba radi prestopkov lahke telesne poškodbe in žaljenja časti pri okrajni sodnji v Kostonjavi. Dostavek: Občinstvo samo naj sodi, kdo se je prav obnašal; poziv na dvoboj in potem napad dr. Serbeca se sam dovolj obsoja. Toda tudi ta napad še ni dokazal, da je dr. Serbec govoril resnico v St. Juriju. Narodna stranka na Štajerskem ima zaslugo, da se je v politični boj zaneslo psovovanje in celo orožje. Dr. J. Serbec je namreč eden soustanoviteljev Narodne stranke, kateri je s svojo nerodnostjo, nervoznostjo in strastjo že marsikaj pokvaril. Taki napadi so prav lep začetek za skupno in složno delovanje na narodnem polju, katero imajo narodnjaki vedno na jeziku, v dejanju pa kažejo sovražstvo in nemškutarstvo.

* **Tržne vesti.** Ta teden nam je prinesel nižje cene tako na tujih kakor tudi na naših trgih. Začel je Newyork in njemu so sledili drugi trgi, posebno pa je nazadoval Berolin, kjer je padla pšenica polagoma za 10 do 12 mark in rž za 6 do 7 mark. Padati je pa začela tudi Buđimpešta, a ne za toliko, kolikor Berolin. Naši trgi so vedno enako mrtvi. Promet je jako majhen, ne ponudniki, ne kupci se ne upajo prav na dan. Tendence je oslabele in cene so začele popuščati, vendar ne toliko. — Pšenica. Ponudbe skromne, kupci nekoliko živahnješi, tendenca slabša. Terminski nekoliko padli. Povdarjati moramo, da ima druga roka še drago blago, katerega bi se rada iznebili brez izgube. — Rž je zahtevala v pričetku tedna višje cene, kupcija se je tega ustrašila in promet je padel, ž njim je pa tudi nazadovala cena. — Oves se je zadovoljil z nekoliko nižjimi cenami in z majhnim prometom. — Turšica tudi ni mogla vzdigniti svoje cene ter je za nekaj vinarjev popustila. — Ječmen pa dela dobre kupcije. Promet se je znatno oživil, konsum plača tudi višje cene, posebno izvoz je znatno posegel po blagu. — Krompir na Dunaju: zgodnji 2.15 do 2.35, pozni 2.15 do 2.35, slabše vrste po 1.85 do 2.—. — Čebula 5.— do 6.—. — Leča 15.— do 31.—. — Fižol 8.— do 17.—. — Moka. Fine vrste še vedno tišče mline. Promet je ostal mrtev in se je življenje zadnjega časa zopet izgubilo. — Ržena moka je šla jako dobro, cene so dvignili, tendenca se je udrila in uspeh je bil, da se je promet popolnoma ustavil. — Otrobi in klajna moka imata visoko ceno, zalog ni. Izvoz vzame vso blago iz rok. To je baje tudi vzrok draženja mleka. — Mast se je zopet podražila.

* **Oddaja drevesc.** Opozarjamo sadjarje na razglas deželnega odbora glede oddaje jabolk in hrušek, ki se nahaja v današnji številki med inserati na 6. strani.

* **Galica.** Cena galici se je vendar nekoliko znižala in sicer se bo prodajala po 64½ h. Naši poslanci S. K. Z. so v državnem in deželnem zboru v tem smislu delovali.

* **Sedemdesetletnico svojega rojstva** je slavil v torek dne 17. t. m. upokojeni vsenčilišni profesor dr. Johannes Frischaut, znani planinec in prijatelj našega ljudstva. Kličemo mu: na mnogaja leta!

* **Opozarjamo gg. organiziste** itd. še enkrat na poučni tečaj, katerega priredi Cecilijino društvo od 23. do 27. septembra v Mariboru. Poučuje se popolnoma brezplačno — pač pa treba plačati 1 K za učne pripomočke (kyriale, ed. vat., Wagnerjev rekvizit) in za učna načrte. Ker se pričakuje obilna udeležba, treba se prigrasiti pri tajniku Cecilijanskega društva, č. g. T. Trop.

* **Organisti, pozor!** Ker bo od 23. do 27. t. m. v Mariboru podučni tečaj za organiziste in bo gotovo tedaj zbranih mnogo organizistov, je sklenilo Podp. društvo organizistov, da priredi dne 21. septembra ob 7. uri zvečer v Narodnem domu redni občni zbor za 1907. Dnevni red: 1. Pozdrav društvnikov. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Sprejem novih udov. 4. Volitev odbora. 5. Služainosti. Ker je to društvo za organiziste velike važnosti, zato je želeli, da bi veliko novih udov pristopilo. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Mariborski okraj.

m **Sv. Marjeta pri Slov. Bistrici.** Državni poslanec Fr. Pišek priredi pri Sv. Marjeti v nedeljo dne 22. t. m. zaradi shoda v Ptuju še le ob 4. uri popoldan šod. K obilni udeležbi se vabijo vsi slovenski volilci!

m **Občni zbor „Dijaške kuhinje“** v Mariboru bo prihodnji ponedeljek dne 23. t. m. ob 5. uri pop. v obednici tukajšnje bogoslovnice z običajnim vspeedom. Vsi blagi udje in podporniki se k istemu uljudno vabijo; posebna vabila se ne razpošiljajo. Odbor.

m **Konjska dirka** v Mariboru bo dne 6. oktobra. Naznanila do 30. septembra.

m **Fram.** Tukaj se vrši na Matevževu dne 21. septembra t. l. veliki živinski sejem. Posestniki živine se vabijo, da priženejo obilo lepe živine, ker je pričakovati veliko kupcev.

m Hoče. Postopanje krajnega šolskega sveta v Hočah. Ne sme in ne more se zamplčati slovenski javnosti naroden škandal, ki se je zgodil v Hočah. Šolskemu načelniku g. And. Pfeiferju in njegovemu somišljeniku g. nadučitelju J. Modru ni ugajala narodna, od šolarjev in starišev čislana učiteljica P. Zato je predlagal g. And. Pfeifer, v katerega krčmi se nahaja nabiralnik za Südmarko, pri seji tukajšnjega krajnega šolskega sveta, da se razpiše mesto novega učitelja z ugodnostjo, da dobi novi učitelj, če bode nemškega mišljenja, brezplačno stanovanje. Utemeljeval pa je ta svoj predlog s tem, da bode učitelj nemškega mišljenja v tretjem razredu (v tem razredu poučuje sedaj g. nadučitelj) nemščino raje in boljše (?) poučeval! Edini odbornik, samostojno in trezno misleč mož, veleposestnik Karel Novak, je nasprotoval temu predlogu: Zakaj bi dobil ravno učitelj nemškega mišljenja (deutschgesinnt) brezplačno stanovanje, slovenski bi ga pa naj plačal! In kdo nas zagotovi, da bode tak nemškomisleči učitelj boljše poučeval slovenske otroke, ko kakšen slovenski? Škoda, da so bili velečastiti g. dekan Adam Grubovnik zadržani se udeležiti te seje in odločno nasprotovati temu narodnemu škandalu. Ostali odborniki, sami štajercijanci in posilinemci, so glasovali za predlog. In tako se je zgodilo, da pride sedaj na mesto priljubljene gđ. učiteljice nekaj Gatti, znani heilovec in posilinemec. Pangermanu Pfeiferju in njegovemu zvesto udanemu ljubljencu g. nadučitelju Modru se smeji od veselja in radosti srce; svesta sta si namreč, da sta storila materi Germaniji velik junaški čin. Pfeifer pridobi svoji kramariji in krčmi enega odjemalca, oziroma gosta, več in njegov Südmarkov nabiralnik bode na boljšem. G. nadučitelj pa bode imel priložnost, spoznavati, kako prijetno je bivati v bližini jednakočutečega in jednako-mislečega tovariša. Hočki farani in zlasti Hočani, to je v zadnjem času že drugi slučaj, iz katerega lahko spoznate, kako so vam nemški in posilinemški gospodje naklonjeni! Pred letom so ti delovali na vse pretege na to, da bi spravili tukajšnjo dobro uspevačo mlekarino iz Hoč v Maribor. Toda našli so le pri domačih nemčurjih in štajercijancih par kimovce. Tedaj ste pokazali s svojim odločnim nastopom, da ste vrli močje. Sedaj pa, ko je že občinski odbor popolnoma v slovenskih rokah, delajte tudi na to, da si zagotovite večino v krajnem šolskem svetu, v katerem sedaj gospodarijo štajercijanci in posilinemci! V Hočah je zelo ugodno mesto za učitelje in dobili bi lahko dobro slovensko učiteljsko moč, tudi če bi mu ne dodali prostega stanovanja. In sedaj čujte — okrajni šolski svet ni razpisal mesta, ker je vedel to preprečiti tukajšnji krajnji šolski svet, ki nam je kratkomalo na tihem vsilil nemškega učitelja. In tako bode užival naš naroden nasprotnik tlarilo — iz slovenskih kmečkih rok. Pisalcu ni do tega, da bi zapalil med domačim ljudstvom ogenj sovraštva do tukajšnjega učiteljstva in mu tako otežkočil stališče izven šole in v šoli, ampak da si napravi ljudstvo pravo sodbo o početju svojih narodnih nasprotnikov in da stori v bodoče vse potrebne korake.

m Sv. Barbara niže Maribora. Tudi pri nas je zavel v zadnjem času duh napredovanja. Naše bralno društvo se je zbudilo iz spanja pravičnega; stopilo je zopet po štirih letih z gledališkimi predstavami na dan. Dne 8. t. m. se je uprizorila šalo-igra: „Trije tički“, ki je prav izvrstno uspela. Ne le igralci so se vrlo obnesli in pogodili vsak svojo ulogo kar najboljšo, tudi udeležba je bila povoljna. Igra se bo ponavljala dne 22. t. m. in pričakujemo posebno od onih, ki se zadnjič niso mogli igrice udeležiti, najobilnejše udeležbe. Začetek ¼. uri popoldne. Osnujemo tudi tamburaški klub.

m Sv. Duh pri Lučnanah. Dne 1. t. m. je imela tukajšnja posojilnica svoj jesenski občni zbor. Iz poročila knjigovodja je bilo razvidno, da je posojilnica vpeljala domače hranilnice, nakupila čistilni stroj, imela do 1. septembra 1906. 180.387 K 8 h prometa in 252 udov. Po obnem zboru se je vršila v gostilni g. Gaubeja tombola za uboge učence. Obžalujemo le, da je g. nadučitelj izrabil to priložnost, da je mogel ljudstvu predstaviti liberalnega poslanca Ježovnika! Nekdaj je bil za Robiča!

m Železnični shod v Lučnanah se je vršil dne 15. t. m. zaradi zgradbe železnice Maribor-Zeleni Travnik. Poslanec Roškar je shod pozdravil in se izrekel za železnico.

m Kočno-Verhole. Leto se bliža h koncu. Pridelki so večinoma pod streho. Seno in otava lepa, vse vrste žita so obrodile izvrstno. Tudi sadja je nekaj, pri vinogradih smo pa fuč. Imamo pa že nekaj novih nasadov, ki dobro uspevajo in nas molče priganjajo k novemu delu. Tudi volili smo dobro, kar se je že svoječasnno poročalo. To pa „Štajercem“ kolovodjem ni ugajalo in so jo nato v Ameriko popihali. Tam bo njih modrost rodila pristne sadove.

m „Zaklad“ v Mariboru. Slovenska Čitalnica in „Balso in pevsko društvo Maribor“ prirediti dne 22. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma igro „Zaklad“.

m Sv. Peter niže Maribora. V nedeljo, dne 22. septembra ob 3. uri popoldne, priredi društvo „Skala“ pri g. Muršcu poučno predavanje o čebelarstvu. Govoril bo znani čebelar g. potovalni učitelj Jurančič. Ker je čebelarstvo važna gospodarska panoga, s katero se lahko vsak peča, in ker se ravno v čebelarstvu stori dosti napak, za to vabimo Sent Peterčane, Marjetčane, Zerkovčane, Martincane in druge sosedo, da se v obilnem številu udeležijo tega predavanja. Po predavanju si gremo ogledat v Zerkovce uzorn čebelnjak gospoda J. Piveca.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Km. bralno društvo priredi 22. septembra veselico pri gosp. Fr. Skačju ob 5. uri zvečer. Letos je ta veselica edina slovenska v tem okraju, zatoraj rodoljube vabimo iz vseh krajev v našo zdravsko dolino.

Ptujski okraj.

p „Štajerc“ vedno ponavlja, da ni proti veri, „Slov. Gospodar“ pa mu je že večkrat zabrusil, da je brezverski list. Kdo ima prav? Naj vam pripovestim sledeče: Zadnjo nedeljo sem šel po opravkih v Ptuj. Kot verni kristjan sem seveda hotel najprej opraviti svojo nedeljsko dolžnost, mahnem jo torej proti mestni cerkvi. V neki ulici slišim divje tuljenje, naenkrat se odpro na široko vrata neke žganjarne, s strašno kletvijo v ustih se priziblje zanemarjen mož na ulico. Ubogi človek, sem si mislil, taka je tvoja nedelja; kdo neki si? Iz žepa mu je molel časnik, pogledam bližje: sam pristni „Štajerc“ je bil! Blizu cerkve vidim na klopih sedeti možakarje; ti so gotovo namenjeni v cerkev, sem si mislil, a nobeden se ni ganil, ko je ravno pozvonilo k začetku opravila. To ste pa res imenitni kristjani, mi je šinilo v glavo; odkrili se sicer so, ko se je začela sv. maša, a ostali so zunaj. In čudno, tudi pri dveh teh možeh sem videl v žepu tičati — „Štajerca.“ Govori se, da urednika Štajercovega ni navadno videti v cerkvi; pač pa srdito preganja in se hujuje čez vse, kar je z vero in cerkvijo v zvezi! Sedaj pa res vem in sem prepričan, da je „Štajerc“ res brezverski list, da so njega prijatelji sami sovražniki vere in cerkve.

Okoličan.

p Sv. Urban pri Ptuj. V sredo dne 11. septembra 1907 smo pokopali Barbaro Čeh, kmetico iz Ločiča. Konj se ji je splasil, in reva je padla z voza tako nesrečno, da je na mestu brez zavesti obležala, drugi dan pa previdena s sv. poslednjim oljem v Gospodu zaspala. Bila je umna, skrbna in pridna — dobra gospodinja. Bila je blaga žena svojemu možu, dobra, ljubeznjiva, zlata mati svojim otrokom. N. v. m. p.!

p Sv. Miklavž pri Ormožu. V zadnji dopis „Iz Sv. Miklavža pri Ormožu“ v zadnji številki našega cenjenega lista se je vrinila pomota, katero s tem popravljam: Društvo „Zvon“ ni moglo prepustiti odra, ker tega društva ni, pač pa je nekdo oder sam znosil iz enega šolskega podstrešja na drugo in potem tajil, da ne ve, kje je oder, da je izginil še med šolskim letom, kar je očitna neresnica! No, škodovali ni igri, ne bralnemu društvu, pač pa si je dotičnik škodoval na svojem ugledu! Za oder ima samo to zaslugo, da ga je zdaj skril bralnemu društvu, kojega predsednik g. Peitler je prispeval zanj 20 K. Srčna hvala! Le tako naprej!

p Na Vurbergu smo 15. septembra ustanovili posojilnico. Navdušenje je veliko!

p Okrajni zastop ptujski. Imenik za volitev okrajnih zastopnikov iz skupine velikega zemljiškega posestva in najvišjih davkoplačevalcev pri industriji in trgovini ptujskega sodnega okraja je glasom uradnega lista sestavljen, ter si ga more vsakdo pri c. kr. okrajnem glavarstvu in pri davkariji v Ptuj ogledati, in sicer le od 17. septembra skozi 14 dni. Opozorjamo vse narodnjake, da si natanko ogledajo imenik, pa tudi, da pri bližnjih volitvah store svojo dolžnost. Radgonski nemškutarji so že sli rakom žvižgat, isto se more zgoditi ptujskim.

p Ogenj. Posestniku Šimeni Orešniku je zgorel dne 16. t. m. škedenj in hlev. Ljudje so uvideli, kako potrebna bi bila požarna bramba!

p Vabilo na 1. redni občni zbor kmetijskega bralnega društva v Rogoznici pri Ptuj dne 22. septembra ob 4. uri popoldne v prostorih g. Franca Bračiča v Novi vasi. Spored: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo o dejavnosti, knjizničarja in pregledovalcev računov. 3. Volitev novega odbora. 4. Sprejemanje novih udov. 5. Slučajnosti. 6. Politichen govor. Po obnem zboru prosta zabava. Vsi udje in prijatelji društva se tem potom vabijo k obilni udeležbi. Ako ne pride ta dan dovolj udov, vrši se občni zbor s istim sporedom, ob isti uri in v istih prostorih dne 29. septembra.

p Rogatec. Kat. bralno in g. sp. društvo s sedežem v Rogatecu priredi dne 22. t. m. ob polstirih popoldan veselico na vrtu pri „Tincu“ v Gaberju. Gledališki predstavi „Eno uro doktor“ in „Zakletka s oba v gostilni pri dlati goski“, petje, tamburanje, šaljiva pošta itd. K obilni udeležbi vabi odbor.

p Vojaško veteransko društvo v Št. Andražu v Sl. gor. ima dne 6. oktobra slavnost z godbo, petjem in tombolo v gostilni g. Čuček. Začetek ob treh popoldan.

Slovenjgraški okraj.

s Šmartno pri Slovenjgradu. Dne 14. t. m. stali smo ob odprtem grobu prerano umrle pridne in poštene hčerke g. organista, Midike Krpač. Še ne 20letna hčerka umrla je vsled jetike. Bila je cerkvena pevka in članica Marijine družbe. Bralnemu društvu je bila kot diletantinja in kot pevka izvrstna moč. Dasi ravno delavnik, se je pogreba udeležilo mnogo ljudi. Svetila ji večna luč.

s Umrl je v Golavibuki Martin Barl p. d. Rebernikov sin. Bil je vzor pridnih mladeničev cele šmartinske nadžupnije. Njegovi tovariši, vsi vneti pristaši Kmečke zveze, so mu podelili krasen venec v zadnji pozdrav. Po njem žaluje cela Golavabuka, najbolj pa stariši, bratje in sestre. Mir sladak tebi, dragi tovariši!

s Bečenatele pri Zavodnji. Juhuhu! Kako so bili zadnjo nedeljo vinski bratci pri Ročniku in Hrovatu veseli! Zakaj pa? Slavnostnega govornika pri otvoritvi katoliškega kmečkega društva v Zavodnji so zamenjali z gospodom državnim poslancem dr. Korošcem. Med celim njegovim govorom so prihajali, si gospoda govornika ogledovali, drug drugemu pomežikali in zopet odhajali v obe gostilni, kjer so si z glavami silno modro prikimovali in pritrjevali, češ: „Ta govornik je dr. Korošec in nihče drug.“

To napredno prepričanje je Ročnika in njegove generalštaberje tako navdušilo, da so morali kar sredi ceste klicati in vpiti: Juhuhu! Živio kaplan Korošec! S takimi klici so seve poslanca dr. Korošca kar naenkrat odstavili in ga milostno nastavili za kaplana v svojih vinskih glavicah. Juhuhu! Ročnik, tu ste pa imeli smolo. Razume se, da so morali pri Hrovatu posnemati, kar so pri Ročniku začeli. Zakaj pa tudi ne? Saj se je vsled poroke sklenila med obema hišama tesna vez. Proti večeru sta šla slavnostni govornik in domači župnik na sprehod. Ko prideta mimo Hrovatove gostilne, so bili tamošnji gostje popolnoma prepričani, da je gospod govornik dr. Korošec. Zato simesto potie in vinaprivoščijo njega. In pri vseh šipah in oknih, na stopnicah zunaj in stolih v hiši stikajo svoje modre glavice, vpijejo in kličejo: Juhuhu! Živio kaplan Korošec! In tako so našega zaslužnega gospoda državnega poslanca dr. Korošca drugokrat odstavili in ga politično uničili. Ka ne? Sedaj bi pa le radi vedeli, kedo je naš vrli slavnostni govornik? Tega pa vam, napredne glavice, ne povem. Pač pa povem Ročniku prav tiho na uho: Pazite, da ne bodo tega na Slatini zvedeli! Juhuhu! Ti pa znajo!

Konjiški okraj.

k Konjice. Gospod Janez Potnik, znani govornik pri Sv. Kunigundi, je šel iz Oplotnice. Na cesti ga je s kamenjem pozdravil 23letni Rošar Jurij. Ta je za neko delo zaslužil že tri mesece zapora; sedaj pa mu je sodnik prisodil še šest dni, da bo imel več časa za premišljevanje vesti. Njegov tovariš, 18letni Leskovar Franc je pa Potniku kazal odprti nož. Slabo vzgojeni dečko je sedaj pred sodnikom trdil, da se je tako obnašal v pijanosti, ter je napadenca miho prosil odpuščenja. Vsled tega mu ne bo treba v kajhi kašo pihati.

Celjski okraj.

c „Frischauf-ov dom“ na Okrešlju se pridno gradi; vendar se ne bode letos mogel otvoriti. Slovesna otvoritev se izvrši prihodnjo leto ob začetku turistične sezone. K otvoritvi namerava priti tudi slavjenec sam. Prostovoljne doneske za zgradbo Frischauf-ovega doma na Okrešlju sprejema Savinska podružnica Slovenskega planinskega društva v Gornjem gradu.

c Čebelarstvo. Ker se je vršil v nedeljo dne 15. t. m. čebelarski shod pri Zdolškovem čebelnjaku v Celju, se je preložil napovedan izlet podružničnih udov k gospodu Rozmanu v Laškem trgu na prihodnjo nedeljo dne 22. t. m.

c Nova štifta pri Gornjemgradu. Letošnje leto se pač po pravici sme imenovati viharo leto. Že pozimi je mnogokrat razsajal hud vihar, a spomladi, za časa volitev, je pretresovala ozračje burja, kakršne še menda ni bilo tukaj. Vmes je pa mnogokrat divjala nevihta, žugajoč, uničiti poljske pridelke. Posebno nevarno je bilo 29. maja, 13. in 20. julija, in zlasti pa 11. avgusta. Toče hvala Bogu ni bilo nobenkrat toliko, da bi naredila kaj znatne škode. Da bi nas Bog še v prihodnje obvaroval pred letelnosibo! Sicer pa tudi burja, ki je divjala za časa volitev, še ni popolnoma vtihihnila. Naši liberalci, kateri so si poprej brusili pete in jezik za svojega kandidata, še tudi sedaj ne morejo mirovati. Ker nimajo drugega, pa hvalijo Ježovnikovo delovanje za kmeta, ter s tem prav fletno plašajo eden drugega. Če kdo hoče poslušati katerega Ježovnikovega častilca, precej mu začne ta pripovedovati, koliko je že storil Ježovnik za kmeta in kakšna sreča je, da je bil izvoljen, ker sedaj bodo planine dobili kmetje, tiavka ne bode nič, pri vojakihi bode lahko dokler kateri hoče, sploh bode znanprej pravo rajsko življenje. Pаметen človek itak nobeden ne verjame kakih liberalnih neumnosti, a kakšen lahkovernež se še pa vendar dobi, kateri bi menda verjel, če bi kdo rekel, da je Ježovnik tudi dosegel, da bodo kmetom pečena piščeta kar sama v usta letela. Tu se lahko vidi, da kdor začne v liberalni rog trobiti, potem verjame tudi največje neumnosti. Ko bi liberalci vedeli, kako presneto slabo se godi Ježovniku na Dunaju, bi ga ne poviševali tako v deveta nebesa. Pa tudi neka pesem, zložena liberalcem na čast za časa volitev, jim ne da miru. Na vse strani ugibljejo, kdo jo je zložil, pa ne morejo nič pravega iztuhitati. Veselje, katero imajo s to pesmijo, jim prav iz srca privoščimo.

c Mozirje. V odbor izobraževalnega društva so izvoljeni sledeči gospodje: Ivan Cesar, predsednik; Matija Merzlak, podpredsednik; Fran Gosak, tajnik; Jurij Erzenčnik, tajnika namestnik; Anton Lekše, blagajnik; Franc Strucelj, blagajnika namestnik; Ivan Kač, knjižničar; kot pregledovalca računov: Fortunat Skruba, Franc Brdovnik. Društvo začne takoj delovati.

c Celjska okolica. Kako malo se briga „Narodna“ stranka in njena društva za slovenski značaj celjske okolice, pripoveduje nam „Naš List“ iz Ljubljane, ki je sicer Narodni stranki precej blizu. Piše namreč: V celjski okolici imajo Nemci plačane priganjače, da love slovenske otroke za nemške šole v celjskem mestu. Od celjskega političnega vodstva pa se nikdo ne gane. Kje je društvo „Naprej“? Ali tako spolnjuje svojo nalogo? Naj se raje prekrsti v „Nazaj“! Tako usodni čas kot sedanji ni našel nik-

jer drugje na Slovenskem tako majhnih ljudi kot vprav v Celju, v mestu, ki je na slovenskem Štajerskem najznamenitejše in za našo prihodnost največjega pomena. Naši potomci bodo proklinjali malomarnost in nezavednost sedanjega rodu.

c **Otroci so zakurili** dne 14. t. m. pod kozolcem g. J. Krapeca v Luki pri Zidanem mostu. Ker se je še o pravem času opazil ogenj, se je posrečilo odstraniti nevarnost.

c **Iz laškega okraja.** Suša, ki je letos vladala v našem kraju, se tudi pri narodni stranki močno pozna. Vse delo liberalcev obstoji v tem, da napadajo po „Domovini“ in „Narodnem Listu“ pristaše Slovenske kmečke zveze. Posebno župnika Kolariča in marjagraškega župana Lapornika. Slednjega menda zato, ker je odklonil izvolitev v okrajni odbor Narodne stranke. Ob času volitev so mu že v „Nar. Listu“ grozili, da ga bodo od županstva odstavili. Posebno sedaj so se pošteno blamirali v št. Rupertski zadevi, čeprav je Roš hodil za pričo. Posebno jih jezijo shodi Slovenske kmečke zveze. Zato ker vejo, da sami ne priredijo takega shoda kakor je bil 5. avgusta v Laškem, ter se ga niti ne upajo sklicati. Pa še nekaj je novega. Bivši socijaldemokratski že dvakrat propadli kandidat Čobal je izvoljen pa ne v zbornico ampak v „kajho“ za tri dni od okrožnega sodišča zaradi tega, ker je imenoval v „krompirjevce“.

c **Sv. Peter v Sav. dolini.** Kakor hitro so tukajšnji stebri Narodne stranke izvedeli, da so pristaši Kmečke zveze pri nas ustanovili potrebno Rajtajzno posojilnico v nesebično pomoč tukajšnjim občanom, so naglo s pomočjo nepristranskega strankarja, gnadjivega ravnatelja g. Jošta iz Celja ustanovili svojo protiposojilnico, ter jo krstili: Kmečko posojilnico. Ker se je o tej kmečki posojilnici v „Narodnem Listu“ in v nepristransko strankarski „Domovini“ že toliko pisalo, je tudi naša dolžnost, si to imenovano kmečko posojilnico in nje ustanovitelje malo bližje pogledati. Iz naslova bi bilo na prvi pogled sklepati, da so si to posojilnico ustanovili le samo pristni kmetje; pa temu ni tako. Ustanovitelji liberalne posojilnice niso kmetje, ampak sami pristaši Narodne stranke, mešanica posilincev in liberalnih Slovencev, ki so svojo kmečko posojilnico ustanovili le iz samega strankarstva. Nasprotniki so svoji posojilnici dali le radi tega ime kmečko, ker hočejo z njo kmete loviti za svoje strankarske namene. Sedaj pa še pogledimo malo bližje ustanovitelje te liberalne kmečke posojilnice. Botrček je nepristranski ravnatelj Jošt iz Celja, o katerem smo že mnogo od drugod čitali. V odboru sedita dva trgovca, prvi ki trdi, da je najboljši kristjan, najradikalnejši Slovenec in se ne meša v domači narodni prepir; drugi je še le nedavno semkaj došli trgovec in hmeljski mešetar. On je pristaša Narodne stranke in je za Roblekovo slavlje oskrbel visok maj z veliko trobojnico, in mu je k temu pomagal tretji odbornik, rodom Slovenec, po mišljenju Nemec, pri zadnjih volitvah vnet pristaša Narodne stranke. On je kmet v gosposki suknji. Zopet četrti je z vsakim preprijažen krečmar. Očitati so mu že mnogo posilincev, pri zadnjih volitvah je bil v objemu Narodne stranke. Krona vseh pa je posojilnični tajnik. Žal nam je samo za par poštenih kmetov, katere so ti nepristranski zapletli v svoje strankarske mreže. A mi upamo, da še pravočasno najdemo pot iz nastavljenih zank. Naša posojilnica pa začne svoje delovanje s 1. oktobrom t. l., in bode imela svoj sedež v zadnji sobi občinske hiše in hoče vse svoje moči zastaviti v blagor cele fare, za kar so nam priča možje v odboru iz vseh vasi cele fare, sami kmetje, ki sami dobro poznajo težnje kmečkega stanu. Zato se pa mi tudi hočemo posluževati le samo naše zares kmečke posojilnice. Delaj, zbiraj, množi!

Brežiški kraj.

b **Nesrečna smrt.** Nesrečno smrt je storil tukajšnji župan Janez Zajc. V noči od 10. do 11. t. m. je mislil na postaji Dobova istopiti; ker pa vlak ni obstal, skočil je iz njega, padel prek mostne ograje na kamenito cesto ter bil pri priči mrtev. Veličasten pogreb je pokazal, kako priljubljen je bil rajnik. Požarna bramba, ki jo je on ustanovil, ga je spremljala; prišli so tudi brežiški gasilci; domača godba mu je igrala zadnjo koračnico. Rajnik je bil znan in obče spoštovan daleč na okrog dol po Hrvaškem in Kranjskem ter si pridobil kot župan neprecenljivih zaslug za svoj kraj. Dobovska postaja, požarna bramba, šola je njegovo delo. Rajnik zapušča nevtolažljivo vdovo in devet nepreskrbljenih otrok. N. v. m. p.!

b **Kapele pri Brežicah.** Obče znano je, da ni nikdo tako usmiljenega srca, kakor pijanec, dokler je poln opojnih pijač. Tako se kisa in solzi v zadnjem „Štajercu“ neki kapelski pijanček, kaj bo bodo zimo, kaj bodo jedli, s čim sebe in otroke oblačili, kako dolgeve plačevali itd., vse to, ker je ta možnj župnik ozvanil bernjo, katero župljani prostovoljno dajajo, že od kar župnika obstoji. Ne, pri-smojeni pijanček, nihče se ni nikdar ubožal in stradal, če je dal kedaj popolno neprisiljen in prostovoljno par litrov žita ali nekaj funtov sena v bernjo, pač pa je že marsikateri stradal in še bo, ki nosi preveliko in prostovoljno bernjo v — gostilne. Če te tako prsti srbijo, nevošljivi dopisunček, podpiši se, da ti župnik vrne, če si mu kaj v bernjo dal, kar pa je zelo dvomljivo. Sicer pa, če se bojiš pozim-

skega stradanja, le pridi k župniku, kadar si lačen, kos kruha se ti ne bo odrekel. Kaj pa, ko bi ti v „Štajercu“ popisal, koliko je že župnik iz svojega žepa daroval za občino, ko bi ti preračunal, koliko si že od svoje mladosti zapil in še zapiješ, ko bi ti, ko imaš toliko časa, opisal razne golufije, ječo, kri-ve prisega, razna brezimna pisma, zgodovino nekega lovskega psa itd., kar bi bilo vrlo zanimivo čtivo za „Štajerca.“ — Hvala Bogu, ni še tako hudo. Krompirja je dosti, koruza je večinoma lepa, le otave je bilo radi suše malo. Prosimo le Boga, da bi nam dal dolgo lepo jesen, da bi se živina dolgo pasla in da bi enkrat svinjska kuga prenehala, da bi dobili kmetje kak krajcar od svinjereje. Tedaj, — stradati se ne bo treba!

b **Virštanj.** Veselo se obrača kmetič ali vinogradnik po vinski trti, ki mu obeta dobro vinsko kapljico. Veseli se kmet, če gre na polje in mu vse lepo obeta, če gre v vinograd, ga razveseli, ker mu kaže veselo trgatav. Samo sadonosniki so letos čisto prazni. Huda ledena šiba je bila lani virštanjsko okolico zadela in skoro vinograde čisto uničila. Zato prosimo Boga, varuj nas treska in hudega vremena.

Drobtinice.

d **Mati ustrelila sina.** Na gradu barona Hahna na Litavskem sta se sprla 22letni baron in njegova 60letna mati. Ker je sin zmerjal mater, ki mu je očitala zapravljivost, je baronica potegnila revolver ter ustrelila sina. Potem se je baronica tudi sama ustrelila.

d **Meteor padel v morje.** Blizu Long Islanda pri Njujorku je nedavno kakor hiša velik žareč meteor priletel z velikansko brzino ter padel v morje komaj kakih 40 metrov od ladje „Cambrian.“ Častnik, ki je imel pomoči službo, opisuje ta nenavadni dogodek. Ozračje je postalo vroče in prepojeno s plini, a ko je meteor priletel v morje, je voda močno zašumela, a val je bil tako močan, da bi bil skoraj prevrnil ladjo.

d **Koliko kruha pojedó narodi?** Se iz l. 1880. je neka statistika o tem, koliko kruha pojedó poedini narodi. Največ kruha pokonča Francozi, namreč 258 kg na leto. Na Danskem pride na osebo 256 kg, v Belgiji 240 kg, na Nemškem 211 kg, v Švici 205 kg, na Nizozemskem 201 kg, na Ruskem 173 kg, v Avstriji 155 in v Portugalski 107 kg. Italija menda zato ne pride v poštev, ker jedo le — polento. V zadnjih 20 letih se je razmerje spremenilo. Danes je na prvem mestu Danec z 287 kg, za njim sledi Belgijec, Francoz, Nemec itd. Sploh se dandanes poje mnogo več kruha kakor leta 1880, menda, vsled podraženja mesa.

d **Pes in mačka.** V Dubrovniku se je pripetil nedavno zanimiv slučaj med nekim psom in mačko. Precej velik pes se je sprehajal ob morskem nabrežju. Nenadoma je pritekla od nekod mačka ter zgrabila psa z zobmi in kremplji okoli vratu. Ker je imel pes nagobčnik, se ni mogel braniti, zato zbeži v tej sili naglo v morje ter je potapljal mačko toliko časa pod vodo, da se je zadušila. Na ta način se je rešil svoje sovražnice. V začetku so ljudje mislili, da je mačka bila stekla, toda kmalu so se prepričali, da je imela v bližini mlade, ki jih je hotela braniti pred navideznim sovražnikom ter pri tem izgubila življenje.

d **Lov na leva.** V Luna-parku v predmestju mesta Pittsburg je ušel v petek lev svojemu krotilu in jo pobrisal naravnost v park, kjer je bilo tačas kakih 1500 ljudi. Vse se je hotelo rešiti, nastala je velikanska gneča. Policisti so začeli lov na leva in petdeset strelav je bilo treba oddati, da je bil lev mrtev. Lev je še prej udaril s tacco neko ženo, da je kmalu na to umrla.

d **Nestvor.** V vasi Dachrieden pri Eichsfeldu na Nemškem je porodila neka kmetica deklico, ki je imela dve glavi, štiri roke in štiri noge. Otrok je živel samo nekaj minut.

d **Speči možgani.** V Clevelandu v Ameriki se je posrečilo ozdraviti dvanajstletno deklico, katere možgani so ves čas od rojstva nadalje spali in popolnoma mirovali. Deklica je hčerka železniškega uradnika Beelmana. Vseh 12 let ni znala niti govoriti, niti pisati, niti brati in zdravniki so jednoglasno trdili, da njeni možgani spe, ali da so otrpnjeni. Deklica je sedela po več ur in neprestano gledala svoje roke. Ona se ni spominjala ničesar. Konečno jo je njen oče prinesel k zdravniku dr. Williamu, ki se je po sedem ur na dan bavil z zdravljenjem deklice. Sedaj deklica že piše in bere in naravno tudi govori. Prepisala je že dvakrat prvo berilo ljudskih šol in pošilja pisma domov in je nepopisno vesela, da bode mogla hoditi v šolo, kakor druge deklice.

Književnost.

š **Dr. Johannes Frischauf.** V proslavo njegove 70letnice spisal Fr. Kocbek. Izdalo Slovensko planinsko društvo v Ljubljani. Čisti dohodek je namenjen za zgradbo Frischauf-ove kočice na Okrešlju.

š **Leposlovna knjižnica** je izdala že IV. zvezek: Ponižani in razžaljeni. Roman v dveh delih. F. M. Dostojevskij. Cena 3 K. Vez. 4 K 20 vin. Ta ro-

man diči tudi lepo izveden portret nepozabnega ruskega pisatelja. Priporočamo najtopleje našim izobraževalnim društvom.

Narodno gospodarstvo.

g **Mleko** hočejo podražiti na Dunaju prodajalci za 4 vin., kupovalci pa hočejo dovoliti samo 2 v.

g **Najbolj trdne trave proti suši.** Če si ogledoval v zadnjem času otavo po travniških, si se lahko prepričal, da niso vse trave enako občutljive proti suši. Na tanjšini so trpele sploh vse trave. Tam se je suša najprej in najbolj poznala. Na debeli zemlji so se trave različno upirale suši. Nekatere bolj, nekatere manj. Zlasti trdni sta se izkazali francoska pahovka in zlati oves. Obe ti travi se odlikujeta po tem, da sta bolj tanjke in visoke rasti in da nastavita tudi v otavi nekaj cvetja. Poznaš jih lahko že od daleč po bolj sivo zeleni barvi in bolj vitki rasti, najbolj pa seveda po cvetju, ki se razvije v podobi latu in ki se sveti, če ga od strani ogleduješ. Obe travi sta bolj globoko vkoreninjeni in zato tako trdni proti suši. To si je treba zapomniti. Po naših krajih nastopa večkrat sušno vreme in zato je prav, če se pri selvi trav oziramo pred vsem tudi na take trave, ki so trdne proti suši. Francoska pahovka je sploh ena najboljših trav za naše kraje. Ta trava daje bogate pridelke in prav dobro krmo, če jo o pravem času kosimo. Francosko pahovko poznaš po tem, da je najbolj visoka trava po naših krajih in da nastavi tako latje kakor oves, samo da je latje bolj drobno. Kositi se mora ta trava pa o pravem času, sicer nam rada prezori in daje potem seveda bolj pusto krmo. Ta trava se rada sama zaseje ob košnji, ker do tega časa navadno nekaj semena dozori. Kjer jo pa manjka, naj se poseje z nakupljenim semenom. Mokre lege pa niso za njo, zato jo tudi po takih mestih ne najdemo. Zlati oves je izvrstna trava in daje še boljše krmo kakor francoska pahovka. Rasti je bolj nizke kakor francoska pahovka in tudi latje je bolj drobno. Cvetje samo se pa lepo lesketa in je nekam zlatorumenkasto. Zato se tudi tako imenuje. Tudi ta zlahka trava uspeva najbolj v ugodnih, srednje suhih legah. Pri napravi novih travnikov je ne smemo prezreti, četudi je seme drago.

g **Kako napraviti doma vinski jesih.** Vzame se nekoliko bukovih stružkov (oblanja), katere se potem zloži 4 cm na visoko v posebni stekleni posodi, obsegajoči okrog 2 litra. Stružki se na to polijejo z tlodrim, nekoliko pogretim vinskim jesihom in postavijo v kuhinjo na takem prostoru, da ne pade naravnost svetloba na posodo. V osmih dneh se napravi na površini klobuk, katerega povzročijo glivice Mycoderma aceti. V posodo se na to vlije polagoma ob robu posode, tako da se ne pretrga klobuk, ½ litra dobro precejenega vina in pusti posodo v miru dva dni, na kar se vlije zopet ½ litra vina. Čez dva dni se to ponovi, kasneje pa vsak dan tako dolgo, dokler je posoda polna. Po 5 tednih se odlije dve tretjini jesiha, ki se je med tem napravil, posodo se pa zopet napolni s tolikim vinom, kolikor se je odlilo tekočine.

g **Svinjake** narediti v govejem ali v konjskem hlevu ni ovire, ker prašič v nobenem pogledu ne škoduje ne govedu in ne konju. Pogoj je seveda snaga in je zlasti gledati, da se vsa gnojnica sproti odteka iz hleva. Tudi za prezračevanje je seveda skrbeti.

g **Dobički velekapitala.** Letni izkaz alpin-montanske družbe za l. 1906 izkazuje 13,369.771 kron čistega dobička. Upravnih svetnikov pri družbi je 20. Med letom so imeli pet sej. Za vsako sejo je dobil posamezen svetnik 10.000 K, torej za vseh 5 sej 50.000 K vsak. Krščanski socialci hočejo, da bi to družbo vzela država v svojo upravo, da bi potem država imela dobiček. Liberalci pa tudi socialdemokrati pa se jim za to rogaajo. Se pač vidi, kdo dela za ljudstvo in kdo za svoj žep.

Najnovejše novice.

Slovenska kmečka zveza ima v nedeljo dne 22. t. m. ob 11. uri dopoldne v Narodnem domu v Ptuju shod. Pristop imajo vsi pristaši!

Mozirje. Na kvaterno nedeljo, to je dne 22. septembra bodo pri podružnici Marije Božje n. Brezji v zvonik potegnili dva nova zvonova. Blagoslovili jih bodo naš prezv. knez in škof.

Sv. Peter na Medv. selu. Dne 29. t. m. se bo vršil pri nas shod. Poročal bo (državni poslanec dr. Korošec.

Mozirje. Dne 29. t. m. se otvori v Šoli v Mozirju razstava sadja.

Kmetijsko bralno društvo v Majšpergu priredi prihodnjo nedeljo dne 29. t. m. zbiranje in veselico v prostorih g. Švarnika z podučnim govorom, srečovanjem, godbo in petjem. Vstopnina 15 kr. K obilni udeležbi vabi odbor.

Listnica uredništva.

Živnotrčez iz celjskega okraja: Brez podpisa se ne sprejme! — Stoperice: Nevarno, si ne upamo priobčiti! — Jarenina: Vsled pomankanja prostora smo zopet morali izpustiti. Oprostite! — Cirkovce, Dohje, Sv. Peter na Medv. selu: V to št. ni bilo mogoče; prihodnjič!

Loterijske številke.

Dne 14. septembra 1907.

Line	54	52	57	68	45
Trst	9	18	55	8	81

Tržne cene

v Mariboru od 14. septembra 1907.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		21	—	—	—
rž		18	50	—	—
ječmen		17	50	—	—
oves		17	50	—	—
koruza		16	50	—	—
proso		16	50	—	—
ajda		20	—	—	—
seno		7	50	—	—
slama		6	—	—	—
fižola	1 kg	—	24	—	—
grah		—	52	—	—
leča		—	80	—	—
krompir		—	8	—	—
sir		—	32	—	—
surovo maslo		2	60	—	—
maslo		1	68	—	—
špeh, svež		1	50	—	—
zelje, kislo		—	—	—	—
repa, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
" " " " " "		—	84	—	—
zelje	100 glav	10	—	—	—
jajce	1 kom.	—	8	—	—

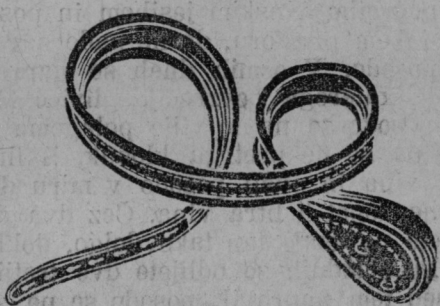
Izjava.

Podpisani odgovorni urednik „Slov. Gospodarja“ obžalujem, da se je v 21. številki tega lista z dne 23. aprila 1907 žalilo gospoda F. E. Fridriha iz Petrovč, ga prosim odpustjenja, in se mu zahvaljujem, da je od porotne pravde zoper mene odstopil.

Maribor, dne 15. septembra 1907.

Ferdo Leskovar.

Pase za kilo

s ali brez peresa, kakor tudi vsake vrste

bandaže,

pase za trebuh, suspenzorije itd. Nadalje pase proti telesni zakrivljenosti, umetne ude, držaje za pokončno hojo, izdeluje ceno v vseh večjih mestih monarhije izvežbani in od gg. zdravnikov priporočani

Franc Podgoršek,

bandažist (rokavičar)

844 (5)

Maribor, Burggasse št. 7.

Zaloga vseh predmetov za streženje bolnikom in gumi specialitet.

Mlin,

na vodi z motorjem 8 konjskih moči se da s posestvom vred takoj v najem. Več se izve pri učitelju Jos. Troha na Zavrču. 654 (3—1)

Harmonika

nova, hromatična, domačega sistema, elegantnega dela, se odda po nizki ceni. Naslov pri upravitelstvu. 598 (3—3)

Priljuden viničar

s 5. delavskimi moči, kateri tudi nemško znajo, se pod ugodnimi pogoji sprejme pri W. A. König, lekarna Maribor, Tegethofova cesta. 625 (3—2)

Pristopajte

h Kmečki

zvezi!

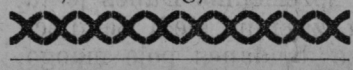

Konjskega hlapca,

mesečna plača 20 K, kakor

dninarja,

za šiht 2-40 K sprejme S. Geinsberger, posest. Schmeltz-hofa, Wolfsberg, Koroško.

Dva dijaka

iz boljše hiše se sprejmeta na hrano in stanovanje. Lepa zračna soba v vili. Reiserstrasse 33. I. 622 (2-2)

Pohištvo in poseljske priprave

lastnega izdelovanja

Karl Wesiak

tapetirar

Maribor, Freihausgasse 1.

Naznanilo.

Iz deželnih drevsnic v Gleisdorfu, Brucku ob Muri in v Celju se bodo oddale štajerskim kmetovalcem v jeseni leta 1907 oziroma spomladi 1908 sledeče vrste jabolk in hrušek, skupaj 55.170 komadov dreves.

Od teh se bodo oddalo tri četrtine kmečkim posestnikom po znižani ceni po 70 vin. komad in ostala četrtina nekmečkim posestnikom po tržni ceni 1 K 20 vin. komad, iz-
vzemši zavitek in voznino.

Naročila sprejema deželni odbor. Naročilo se pridene potrdilo občine, da je prošnik kmečki posestnik v občini. Če se rabijo drevesca za jesensko sajenje, se mora to v naročilu posebej omeniti in naročilo poslati vsaj do 15. okt. 1907. Prošnje se bodo sprejemale, dokler bo kaj zaloge in se bodo reševale po vrsti, kakor dojdejo.

Več kakor 120 komadov eden posestnik ne dobi in je dotični dolžan, ta drevesca vsaditi na svojem lastnem posestvu.

Drevesca se oddajajo samo proti takojšnjemu plačilu. Če je ene ali druge vrste zmanjkalo, se nadomesti z nje najbližnjo vrsto in naročilec lahko to vrsto sprejme ali pa odkloni.

Če se nadomestne svote ne sprejme, se mora takoj naznaniti.

Drevesca naj naročilec, če le mogoče, osebno prevzamejo ali pa, če se pošljejo po železnici, takoj po prejemu skrbno pregledajo. Pritožbe se naj takoj pošljejo na vodstvo drevsnice. Na poznejše pritožbe se ne bo oziralo.

Seznamek drevesc

jabolk in hrušek, ki se bodo oddajale v sadni dobi 1907/8 iz deželnih drevsnic:

Zaporedno število	I. Jabolke	a) v Gleisdorfu			b) v Brucku			c) v Celju		
		visoka debla	srednje visoka debla	prilikkovsko drevje	visoka debla	srednje visoka debla	prilikkovsko drevje	visoka debla	srednje visoka debla	prilikkovsko drevje
1	Štajerski mošanci	3585	590	—	340	—	—	788	1500	—
2	Bobovec, veliki renski	2270	410	—	3100	200	—	285	709	—
3	Gravenštajner	15	30	45	1430	80	100	—	—	—
4	Šarlamovski	120	80	30	790	20	165	2	200	230
5	Kardinal plemenčast	450	265	20	1360	80	300	80	305	—
6	Astrahan, beli	—	—	—	430	—	85	—	6	98
7	Baumanova reneta	310	110	35	—	—	—	5	85	160
8	Ribston pepin	215	110	20	700	80	146	140	556	—
9	Dancigsko Kantovo jabolko	—	—	—	800	30	126	—	—	—
10	Rumena žlahtnica	—	—	—	630	30	160	—	—	—
11	Zimska zlata permena	—	—	—	700	40	140	—	—	—
12	Rumena poletna reneta	—	—	—	440	—	—	—	—	—
13	Landsberška reneta	—	—	—	1600	50	15	—	—	—
14	Prinčovo jabolko	—	—	—	600	60	—	—	—	—
15	Rdeče srčasta lesnika	410	70	—	1900	—	—	—	—	—
16	Hauber mostnica	260	135	—	—	—	—	468	—	—
17	Ananas reneta	215	80	260	—	—	—	—	—	310
18	Kanada reneta	3675	390	195	—	—	—	75	160	260
19	Damason reneta	80	65	35	—	—	—	37	450	—
20	Coksova oranžna reneta	50	—	—	—	—	—	—	—	—
21	Rumeni Belfir	250	270	170	—	—	—	—	—	330
22	Prestolonaslednik Rudolf	800	275	30	—	—	—	—	—	—
23	Londonski pepinek	175	200	155	—	—	—	35	180	—
24	Schöner Boskop	35	—	—	—	—	—	17	40	—
25	Šampanska reneta	—	—	—	—	—	—	20	330	—
26	Lichtenvalderjeva rumenka	—	—	—	—	—	—	—	—	—
II. Hruške.										
1	Dielova maslenka	850	110	320	455	70	205	—	—	705
2	Postrovka	125	45	85	—	—	—	—	—	—
3	Dobra Luisa Avranska	75	35	230	640	—	510	—	—	195
4	Hardenpoutova maslenka	45	100	10	—	—	—	88	510	—
5	Josefina Mechelu	5	25	10	—	—	—	—	—	—
6	Lieglanova maslenka	315	50	65	—	—	—	—	—	—
7	Olivier de Serres	225	—	200	—	—	—	—	—	390
8	Past rka	45	40	75	300	50	110	42	25	—
9	Salchurgerca	155	25	—	760	—	270	—	—	20
10	Šterkmanova maslenka	65	40	10	—	—	—	—	—	—
11	Zimska dekanova	420	80	120	—	—	—	—	—	—
12	Weilerjeva mostnica	765	140	—	2500	—	—	310	—	—
13	Jelenka	180	45	—	—	95	—	—	—	—
14	Podlga ta Boikovka	—	—	—	4.5	80	30	5	9	10
15	Wilhelmova kristijanka	—	—	—	—	—	30	—	—	—
16	Rumeltovka	—	—	—	—	—	—	116	—	—

Nadalje se bo oddalo 30.000 komadov za drevsnico sposobnih jabolčnih divjakov, 100 komadov po 30 K, 5000 Doucin podlag za prilikove jabolke in 600 kotinih podlag za prilikove hruške, 1000 komadov po 40 K. Zavitek in pošiljatev ni zaračunjena.

GRADEC, 5. septembra 1907.

636 (3—2)

Deželni odbor štajerski.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo posluje od 1. septembra 1907 v svoji uradnici

na Glavnem trgu hiš. št. 5, I. nadstr.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo s 4 1/2% obrestmi. Obresti se pripišejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama in ga ne zaračunaj vložnikom, tako da ti dobijo od vsake vloženih 100 K glavnice polnih 4 K 50 v obresti.

Posojila se dajejo le članom, ki pristopijo k zadruzi z deležem po 2 K, kateri je njihova last, in sicer na pučilarno varno vknjižbo pri posestvih proti 5% na vknjižbo in poroke proti 5 1/2% in na osebni kredit proti 6% obrestovanju. Nadalje se izposojajo denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine, srebrnine itd. Dlgovi pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last in jih prenese na svoje ime (konvertira) proti povrniti gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 K.

V pisarni se sprejemajo vse t. z. zadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure dopoldne. Pojasnili glede posojil in drugih denarnih operacij pa se dajejo vsak dan razen nedelje med navadnimi uradnimi urami, t. j. od 8. do 12. dopoldne in od 3. do 6. popoldne. Za pismena pojasnila naj se priloži v znamkah 20 v za navadno, ozir 45 v za priporočeno pismo. Poštne

hranilnice čekovno št. 92.595; položnice za posojila hranilnice so na razpolago.

Nad. svet.: Anton Cestnik, profesor v Celju, načelnik; Ivan Fon, profesor v Celju, načelnikov namestnik; Jožef Kač, veleposesnik v Bukovemžaku št. 34; Ivan Karba, posestnik v Gabrju pri Celju, Franc Kmecl, hišni posestnik v Celju, Peter Kostuš, trgovec v Celju, Karol Koželj, posestnik v Bukovemžaku št. 2, Franc Lipovšek, veleposesnik v Medlgu št. 2, Franc Semeč, posestnik in gostilničar na Ložnici pri Celju, odborniki, Jožef Rebov, posestnik v Čem št. 9 pri Tehaiah.

Nad. svetstvo: Mil. gosp. Franc Ogradi, opat v Celju, gg. dr. Ivan Benkovič, odvetnik v Brezicah, dr. Lavoslav Gregorec, kanonik pri Novicerkvi, dr. Ludovik Filipič, odvetnik v Celju, Matevž Glušek, veleposesnik in župan na Gornji Hudinji, Franc Nidorfer, v Vrhu pri Zalcu, Franc Zdošek, župnik pri Sv. Juriju ob Taboru.

"Kulturna posrežba."

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprejmejo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravištvu se mora priložiti znamka za odgovor.

Arindirano posestvo v Jarenini z gospodarskim poslopjem vse z opeko krito, njiva, lep sadonosnik in studenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavalec mizarju v Jarenini.

Štampilje

iz kavnika, modele za predtiskanje, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 15.

Usnjarskega pomočnika sprejme takoj za redno delo Jurij Kobali, mizarjski mojster v Slov. Bistrici, 628 (3-2).

Zidarji in dlnarji se takoj sprejmejo za trajno delo. Rajmund Glaser, zidarjski mojster Ruše, 610 (3-3).

Izurnjen organist Ceciljanec z prav dobrimi sprječevali, ki je tudi izvežban pevovalja, ter zmožen voditi največje pevske zbornice, vojaštine prost, neoženjen, išče službe v kakem večjem kraju. Sprejel bi tudi kako postransko službo. Naslov pove upravištvu tega lista, 616 (3-3).

Motor za plin, 6 konj. moči, zelo dobro ohranjen se po ceni prodaja pri Karlu Sinkoviču, ključavničarski mojster v Mariboru, 876.

Sprejem takoj učenca z dobrimi šolskimi sprječevali. Fr. Bureš, urar v Mariboru, Tegetthoffova cesta 33, 634 (3-2).

Mala hiša, v mestu Mariboru, z lepim velikim vrtom, pripravna za penzioniste, se po ceni prodaja. Naslov: Magdalenska ulica št. 14. Maribor, 648 (3-2).

Lepo posestvo z branjarijo, hram, hlevi, lepe brajde se po ceni prodajo. Vse v dobrem stanu. Tesno, št. 47. pri Mariboru, 633 (2-2).

Star srebrni denar kakor n. pr. tolarje Marije Terezije, križnike i. t. d. kupuje A. Kiffman v Mariboru, 639.

Mlad oženjen viničar želi primerno službo prejeti kje na Spod. Štajerskem. Razume vse ameriške nasade in tudi vojarstvo ter vinogradarstvo, izučen na kralj. zem. vladi v Zagrebu. Naslov pri upravištvu tega lista, 641 (2-2).

Učenca sprejme Matija Hočevar, ključavničarski mojster v Rogoznici pri Ptuj, 644 (2-2).

Gospodičnam in gospem, ki se hočejo izobraziti učiteljicam ženskih ročnih del slov. in nem. ljudskih in meščanskih šol, se ponuja temeljit pouk vseh skušnih predmetov proti zmerni plači. Pojasnila pod "Industrija" po upravištvu "Slov. Gospodarja", 646 (3-2).

Na hrano in stanovanje se sprejmejo dijaki ali dijakinje, kjer se jim tudi pomaga pri učenju. Gospa Vodusek, Maribor, Grajski trg 1. I. nadst. 637 (3-2).

Proda se trgovina z mešanim blagom, z ali brez blaga; tudi lepe steklene omare s predali porabne za krojače ali modistinje se prodajo. Naslov pri upravištvu, 638 (3-2).

Pridnega viničarja z 2 do 3 delavskimi močmi sprejme stalno pod ugodnimi pogoji Aleksander Starkel, Maribor, Poštna ulica 6, 647 (3-2).

Mesarskega učenca sprejme gosp. Kokol mesar, Mellingberg št. 59. Maribor, 659 (3-1).

Pozor! Čitaj! Pozor!**Slavonska biljevina.**

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom uporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborna, vseh sigurno. Cena je **franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin.** po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

Josip Ferenčak,

Irgovec v Brežicah

naznanja slavnemu občinstvu, da je prevzel trgovino gosp. Jos. Zevnika z dnem 1. avgusta t. l.; priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnega manu-fakturnega in specerijskega blaga, porcelana, stekla, usnja i. t. d. po najnižjih cenah, jamči za zanesljivo dobro blago in za točno postrežbo, ter se priporoča za mnogobrojni obisk.

620 (2-2)

Vsaki si naj ogleda

najino velikansko zalogo zimskega blaga za ženske in moške, najnovejše vrste, volneno vatmol, barhente kakor tudi za gospode moderne ševijote, kamgarne, lodne i. t. d.

Cene niske in točna postrežba!

Se priporoča za obilen obisk.

Slovenjgradec.

Spoštovanjem

652 (3-1)

Družković & Valenčak.

Razne
uradne pečate
KUVERTE
priporoča
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

*Naj lažje majhen sem močie!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil,
Ker sem Kathreinovo kavo pil.*

Pristna
samo v izvornih
zavojih z imenom
Kathrein.

Nihče naj bi ne pil
močne razburjajoče
zrnate kave nemešane!
Kathreinova
Kneippova
sladna kava
sama se je obnesla za
najokusnejšo primes,
ki lahko
prebavna,
redilna in
krvotvorna
speči zdravje.

Otroke
bi bilo samo
še navajati
Kathreinove
kave.

Demetrij Glumac

kotlar

Ptuj, Poštna ulica
in **MARIBOR, Kaserngasse št. 13**

priporoča spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše brizgalnice,
pri katerih jamči za dobro in trpežno delo.

Popravki vsake vrste ceno in hitro.

Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši ceni.

Karol Kocijančič

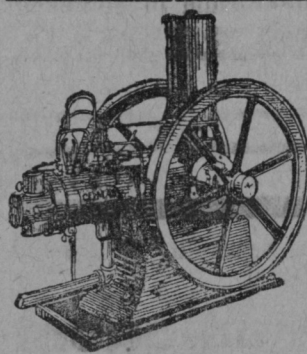
kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobice in vsa druga stav-
binska dela iz kamna, žrli, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spo-

menikov.

Karol Sinkovič,

ključavničar in izdelovatelj

motorjev in strojev

Maribor, Puffgasse 9.

Ker postaja bencin vedno dražji,
so najboljši za industrijo in polje-
delstvo

Climase**Bohsel-motorji**

pri katerih stane ena konjska moč za eno uro 1 1/2 do 2 1/2 vinarja.
Ti motorji se lahko ogledajo v teku pri meni.

Karol Sinkovič,

zastopnik Climase Bohsel-motorjev.

JOS. VESTER,

kamnoseški mojster - - - - Vičanje

priporoča svojo zalogo vsa-
kovrstnih nagrobnih spome-
nikov, izdeluje tudi vsa druga v
to stroko spadajoča dela.

Med. univ.

dr. Alojzij Kraigher

uljudno naznanja,

565 (5-4)

da se je naselil kot **praktični zdravnik** pri**Sv. Trojici v Slov. gor.**

kjer ordinira v hiši gospe Resinsky.

Franc Korošectrgovina z železom in
mešanim blagom**v Gor. Radgoni**

pri Škerlecu

priporoča svojo veliko zalogo lepo pozlačenih
nagrobnih križev z zlatimi napisi, tudi kotle,
štedilnike, železne reči vsake vrste, barv, lakov,
karbolineum, veliko zalogo cementnih izdelkov,
vse po najnižji ceni in solidni postrežbi. 588 (1)

Svoji k svojim!

Nova trgovina

Franjo Bureš,

urar, očalar in zlatinar

v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 33,

priporoča slavnemu občinstvu
svojo bogato zalogo raznovrst-
nih zlatih, srebrnih in niklastih
ur, očal, dalnogradov, razno-
vrstne zlatnine in srebrnine
po najnižjih cenah. Garancija
več let. Vsi popravki se točno
in hitro izvršijo.

Pozor!**Za jesen!****Pozor!**

Priporočam slavnemu občinstvu največjo zalogo ravno na novo došle volne za ženske obleke, kakor tudi veliko izbiro suknja za moške.

Razven tega tudi največja izbira izgotovljenih oblek za moške in fante, svilenih in volnenih robcev, predpasnikov, ter perila za ženske in moške, kravate itd. po najnižji ceni.

Postrežba točna in strogo solidna.

M. E. ŠEPEC,

trgovina z manufakturnim in konfekcijskim blagom.

MARIBOR,

Burgplatz 2.

Grajski trg 2.

Maribor

M. Berdajs

Sofijin trg

trgovina s specerijskim blagom in semeni priporoča:

Ia Barthelnovo apno za poklajo, brusne in mlinke kamne vsake velikosti.

Kupuje lepo pšenico po najvišji ceni.

Alojz Šket

pozlatar

Maribor, Stolni trg 5

se priporoča čistiti dachovščini in slavnemu občinstvu v ispravljanje usah v to stroko spajajočih del in popravil.

Restavracija „Narodni dom“
v Mariboru

priporoča sortirana vina dr. Turnerja, osobito čisti muškati v steklenicah, Zdravčev ljutomerzan, dr. Stuhečev haložan i. dr.
— Piva: budjveljsko in ob veseloah tudi akelsko laško. —
Kuhinja samo s svežimi jedmi. O petkih in postnih dneh morske ribe.

Trgovina z železnino

Jos. Prsteo

Maribor, Tržaška cesta 7

priporoča svojo veliko zalogo vaskovrstnega orodja za rekeceles vse vrste železnine, travarce, kose peči, vodovodne naprave itd. Portland in Roman cement, apne itd. Vse po najnižji ceni!

Usojam si slavnemu občinstvu naznaniti, da sem od gospoda Talenta, Melje št. 12 prevzel

trgovino s premogom
in raznimi drvmi

za kurjavo, ter bodem vodil isto pod mojim imenom naprej.

Potrudil se bodem, cenjenim odjemalcem vedno le najboljše postreči, ter se priporočam k obilnemu obisku.

S spoštovanjem

Ivan Kovačič,

trgovina s premogom in drvmi, Melje 12. (Mellingerstr. 12.)

Priporočam tudi razne vrste vina na malo in veliko posebno rudečega in belega Bizeljčana po najnižji ceni.

Prodaja: Augasse št. 15.

Pozor, kupovalci!

Jožef Ulaga

v Mariboru, Tegethofova cesta 21.

priporoča svojo veliko in najnovejšo zalogo manufakturnega blaga, kakor: velika izber volnene obleke za jesen in zimo po jako nizki ceni, kakor tudi velika nska zaloga v spletenih in drugih raznovrstnih robcev. Dalje priporoča tudi jako dobro modno suknjo za moške obleke. Vsakovrstne preproge, odeje in rjuhe, platno za perilo, moške in ženske srajce ter sploh vse najrazličnejše perilo. — Vse po najnižji ceni!

Vsled ugodnega nakupa blaga mi je mogoče prodajati blago 10 % cenejše kakor drugod.

„Pri sv. Jožefu“.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat premlate gline priznana najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeko za zid, za oboke, dimnike, rekontra-opeko, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

• Zaloga tudi v Mariboru, Oesarska cesta, pri kamenarju A. Galsarju. •

Nova trgovina z lesom in premogom

IVAN LAMPRECHT

MARIBOR, Karčovina 138

ob glavni cesti, za gostilno Taferne.

Prodaja vsih vrst lesa, drv in premoga.

Cene zmerne, postrežba točna.

Zaloga pohištva

Franca Pleteršek.

Mojim cenjenim odjemalcem

naznanjam, da se preselim v

Koroško ulico št. 10 in pro-

sim tudi na novem mestu za

cenjeno zaupanje.

Nova trgovina

Mahorič & Šeligo

Ptuj

nasproti pošte in gostilne Vražke

priporočata slav. občinstvu svoje

najnovejšo zalogo manufakturne-

nega blaga ter vabita k obilnemu

obisku.

Specerijska trgovina

A. Vertnik

Maribor, Koroška cesta št. 9

priporoča svojo veliko zalogo specerijskega blaga ter različnega vina in piva, žganja itd.

Velika zaloga premoga in dro.

Delniška družba združenih pivovarn Žalec in Laški trg

v Ljubljani

priporoča svoje

= izborna pivo v sodcih in steklenicah. =

POSOJILNICA V MARIBORU

ustanovljena l. 1882.

šteje 3000 zadruženikov z 120.000 K vplačanih deležev. — Stanje hranilnih vlog: tri in pol milijona kron. — Stanje posojil: tri milijone kron. — Stanje rezervnih fondov in za dobrodelne namene: 325.000 kron. — Obrestna mera za hranilne vloge: 4 % in 4 1/4 %. — Obrestna mera za posojila: 5 %, 5 1/2 % za hipotekarni, 6 % za osebni kredit.

Rentni davek plačuje posojilnica za vlagatelje. — Obresti hranilnih vlog pripisujejo se glavni poluletno brez posebnega naročila.

Pisarna je v „Narodnem domu“.

Urađuje se v torkih, sredah, četrtkih in sobotah dopoldne, izvemši praznike.

ANTON VIHAR

stavbeni in umetni mizar

Hengasse 4 **Maribor** Hengasse 4

(v lastni hiši)

prevzame vsa v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvrši v najkrajšem času po konkurenčnih cenah.

Priporoča se tudi v izdelovanje šolskih in cerkvenih oprav, pisarniškega in umetnega pohištva ter vseh v trgovinah potrebnih mizarjskih izdelkov.

Delavnica:
Hengasse 4.

Prodaja pohištva:
Na novem trgu,
Freuhausgasse 1.

Kapljice za želodčni krč.

Stane ena steklenica
50 vinarjev.

F. Prull, mestna lekarna pri c. kr. orlu

MARIBOR, Glavni trg št. 15.

Žganje proti trganju.

Prav dobro mazilo pri prehlajenju
v zgloboh in udih. Cena 1 K.

SVARILLO.

Svarim vsakega v lastno korist, kateri bi šel za letošnjo jesen kam drugam blago kupovat predno si naroči vzorce ali si zalogo osebno ogleda v Trgovski hiši manufakturnega in modnega blaga na drobno in na debelo

R. Stermecki, Celje,

založnik c. kr. d. uradnikov. Zaloga velikanska. Cene čudovito nizke. Postrežba strogo solidna. Nakup neprisljen. Vzorci proti vrnitvi na vse strani zastoj.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od obične svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba.

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, kakor: hišno opremo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corso št. 1.

Najboljše stiskalnice, grozdne in sadne mline
kakor poljedeljske stroje sploh

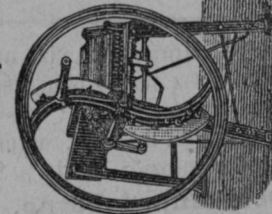
priporoča edino narodna in največja trgovina z železnino

„Merkur“ P. Majdič, Celje.

šivalnih strojev

izborne kokovosti po čudovito nizkih cenah. Blagajne zoper ogenj in vlom varne, peči, štedilnike, železne postelje za pri-
vatno porabo kakor bolnice itd.

Prodaja

Perutninarji!

PALMA jamčeno sredstvo, ozdravi vsako perutnino, ki obesa perutnice, je drisljiva, ima zapecene zadke in vam včasih zaloga do zadnjega komada pogine. — Pošljite 36, 55 ali pa 100 vin. naprej in naročite Palme z navodilom poštne prosto. I. E. Weixl, tikelajni preparati Maribor, Sofijin trg 8.